

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS 2012 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2013 m. gegužės 21 d. Nr. V-433
Vilnius

Tvirtinu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2012 metų veiklos ataskaitą (pridedama).

Švietimo ir mokslo ministras

Dainius Pavalkis

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

2012 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA

(patvirtinta švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-433)

VILNIUS

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, įgyvendindama Vyriausybės veiklos prioritetus, 2012 m. siekė skatinti inovatyvios ekonomikos plėtrą, kurti sistemines priemones specialistų kvalifikacijos suteikimo ir perkvalifikavimo atitikčiai rinkos poreikiams užtikrinti, taip pat pertvarkyti mokslinių tyrimų finansavimą ir valdymą, skatinti savarankišką mokyklų tobulėjimą, bandyti užbaigti numatytus aukštojo mokslo sistemos pertvarkymo darbus, plėtoti paslaugas šeimai ir didinti jų prieinamumą, sudaryti sąlygas bendruomenių ir nevyriausybinėms organizacijoms dalyvauti teikiant viešąsias paslaugas, aktyvinti kultūrinį Vilniaus regiono gyvenimą.

Plėtojant inovatyvią ekonomiką 2012 m. skatintas mokslo žiniomis grįsto inovatyvaus produkto, technologijos, paslaugos komercinimo procesas. Pagal Aukštųjų technologijų plėtros 2011–2013 m. programą 2012 m. 24 projektams (14 tęstinių ir 10 naujų) skirta 4,47 mln. Lt (lazerių technologijų, mechatronikos, nanotechnologijų ir elektronikos, biotechnologijų ir informacinių technologijų sritims vystyti). Vykdamas Pramoninės biotechnologijos plėtros programą 2012 m. finansuoti 6 projektai (4 tęstiniai ir 2 nauji), kuriems skirta 1,255 mln. Lt.

Kuriant ir įgyvendinant sistemines priemones, skirtas užtikrinti specialistų kvalifikacijos suteikimo ir perkvalifikavimo atitikčiai rinkos poreikiams, 2012 m. parengtas Energetikos sektoriaus profesinis standartas. Taip pat buvo įkurti 2 praktinio mokymo baldų gamybos ir medienos apdirbimo sektoriai mokymo centrai Ukmergės technologijų ir verslo mokykloje ir Kauno statybininkų rengimo centre, taip pat vienas didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriai praktinio mokymo centras Šiaulių profesinio rengimo centre. Tiesa, 2012 m. buvo numatyta įkurti dar 4 sektoriai praktinio mokymo centrus (viešbučių, restoranų ir prekybos – Klaipėdos turizmo mokykloje; žemės ūkio – VŠĮ Alantos technologijos ir verslo mokykloje; kirpimo, grožio ir susijusių paslaugų – VŠĮ Kauno paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centre ir prekybos – Utenos regioniniame profesinio mokymo centre), tačiau dėl užsitęsusių viešojo pirkimo procedūrų ir teisminių ginčų jų įkūrimas numatytas 2013 m.

Siekiant paskatinti savarankišką mokyklų tobulėjimą 2012 m. atlikti 113 mokyklų išoriniai vertinimai (dar 37 mokyklose jie neįvyko, nes savivaldybės nesutiko skirti Mokinio krepšelio lėšų dalies); įgyvendinta nauja mokyklų vadovų atrankos pagal kompetencijų vertinimą sistema (įvertintas 161 pretendentas į mokyklų vadovus); įsigaliojo Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcija. Taip pat patvirtinti Mokyklų pažangos projektų konkurso nuostatai, kurių publikavimas „Valstybės žiniuose“ šiuo metu suspenduotas.

2012 m. baigiant numatytus aukštojo mokslo sistemos pertvarkymo darbus (aukštųjų mokyklų tinklo konsolidacija, studijų kokybės valdymo priemonės, tęstinio mokymo pertvarka) įgyvendintas projektas „Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) nacionalinės koncepcijos parengimas: kreditų harmonizavimas ir mokymosi pasiekimais grindžiamų studijų programų metodikos kūrimas bei

diegimas“; sukurtos studijų programos kūrimo ir tobulinimo rekomendacijos, leidžiančios studijų programą orientuoti į studentą, jo studijų rezultatus ir pereiti prie naujos studijų kreditų sistemos. Taip pat pradėtas Studijų kokybės vertinimo centro (SKVC) projektas „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra“ (SKAR–2), kurio metu planuojama parengti studijų kryptių bei kryptių grupių aprašus. Studijų kokybės vertinimo centras tapo visateisiu Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų tinklo (ENQA) nariu ir įtrauktas į Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo agentūrų registrą (EQAR). Studijų kokybės vertinimo centro įtraukimas į registrą bei narystė ENQA užsienio partnerių akyse suteikia daugiau patikimumo visai Lietuvos aukštojo mokslo sistemai.

Kuriant tolesnės aukštųjų mokyklų konsolidacijos teisinius pagrindus (integruoti universitetus ar universitetinius kituose miestuose esančius padalinius) pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Mykolo Romerio universiteto (MRU) ir Londono Midlseks (Middlesex) universiteto (MU) dėl bendro akademinio padalinio veiklų. Taip pat Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuoti papildyti valstybės projektų sąrašai: Vytauto Didžiojo universiteto projektu „VDU Muzikos akademijos tarptautinio konkurencingumo plėtojimui reikalingos infrastruktūros kūrimas“; Vilniaus dailės akademijos projektu „Pastato Nidoje (Taikos g. 43) pritaikymas tarptautinėms aukščiausios kvalifikacijos tyrėjų rengimo programoms vykdyti“; ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto projektu „ISM Tarptautinio verslo centras“; Vilniaus Gedimino technikos universiteto projektu „VGTU ir Edinburgo Neipiero universiteto Produktų dizaino, inovacijų ir kūrybinių industrijų centro „LINK MENŲ fabrikas“ sukūrimas“; Mykolo Romerio universiteto projektu „Mykolo Romerio universiteto Tarptautinio studijų, mokslo ir akademinio mobilumo centro kūrimas“; Vytauto Didžiojo universiteto projektu „Tarptautinės kūrybinių industrijų mokyklos / *International school of creative industries* kūrimas“.

Plėtojant paslaugas šeimai ir didinant jų prieinamumą 2012 m. buvo įrengti du universalūs daugiafunkciai centrai Punioje ir Krokialaukyje. Metų pabaigoje Lietuvoje buvo 664 ikimokyklinio ugdymo įstaigos (iš jų 51 nevalstybinė, 3 valstybinės; tai yra 21 nevalstybine įstaiga daugiau nei 2011 m.), ikimokyklinio ugdymo programose dalyvavo 87 872 vaikai (5935 daugiau nei 2011 m.). 2012 m. parengtos dvi mokymų programos, orientuotos į savivaldybių administracijų, seniūnijų, Pedagoginės psichologinės tarnybos (PPT), Ankstyvosios reabilitacijos tarnybos (ART) specialistų kvalifikacijos tobulinimą tarpinstitucinei veiklai ir žinioms apie ankstyvąją intervenciją vaikystėje (AIV), švietimo pagalbos, ugdymo programų, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kompleksškumo stiprinimą.

Sudarant sąlygas bendruomenių ir nevyriausybinėms organizacijoms dalyvauti teikiant viešąsias paslaugas buvo kuriama informacinė neformaliojo vaikų švietimo sistema ir neformaliojo ugdymo plėtros mechanizmas: 4 savivaldybėse išbandytas Neformaliojo ugdymo krepšelio finansavimo modelis (2013 m. bus vertinami šio bandymo rezultatai, savivaldybėms pateikiami siūlymai).

Siekiant užtikrinti švietimo (valstybine ir gimtąja kalba) prieinamumą ir kokybę Buivydžiškių pagrindinės mokyklos Sudervės ikimokyklinio ugdymo skyriuje ir Vaidotuose atidarytos ikimokyklinio ugdymo grupės, taip pat įsteigtas Riešės gimnazijos Bukiškių priešmokyklinio ugdymo skyrius, kuriame atidaryta priešmokyklinio ugdymo grupė (dėl lėšų stokos neįsteigtos dar vienos planuotos ikimokyklinio ugdymo grupės Juodšiliuose ir Vaidotuose). 2012 m. taip pat parengtas Riešės gimnazijos Avižienių ikimokyklinio ugdymo skyriaus patalpų rekonstrukcijos techninis projektas.

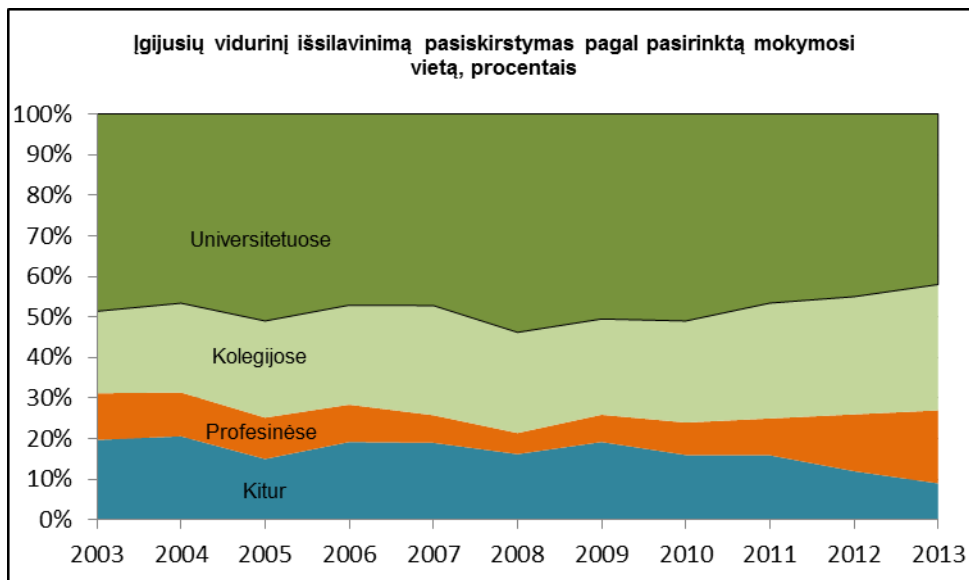
Aktyvinant kultūrinį Vilniaus regiono gyvenimą vykdyti šie projektai: „Česlovas Milošas – skaitančios mokyklos“ ir moksleivių edukacinių, kultūrinių, laisvalaikio užimtumo mainai (Šalčininkų Jano Sniadeckio ir Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijų mokiniai ir mokytojai, lankydami Šilutės r. Švėkšnos „Saulės“ gimnazijoje, pradėjo bendradarbiauti). Kiti 2012 m. numatyti moksleivių mainų projektai nebuvo įgyvendinti dėl lėšų stokos.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Švietimo ir mokslo ministerijos veikla 2012 m. buvo vykdoma siekiant dviejų strateginių tikslų: *modernizuoti mokslą ir studijas* ir *užtikrinti ugdymo kokybę ir veiksmingumą*. Įgyvendinant užsibrėžtus tikslus buvo vykdomos trys programos: Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimas, Valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimas ir Švietimo ir mokslo administravimas.

Strateginis tikslas MODERNIZUOTI MOKSLĄ IR STUDIJAS (kodas – 10)

Strateginio tikslo įgyvendinimas stebimas pagal šiuos efekto kriterijus: (E-10-01) planuota, kad valstybės biudžeto išlaidos MTEP kaip BVP dalis sudarys 0,7 proc. (sudarė 0,39 proc.), (E-10-02) planuota, kad iš užsienio šaltinių gaunamos lėšos MTEP kaip BVP dalis sudarys 0,15 proc. (sudarė 0,26 proc.). *2011 m. išlaidos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbams (MTEP) sudarė 0,92 proc. (į bendras išlaidas taip pat įskaičiuotos verslo sektoriaus išlaidos, 0,26 proc., ir aukštųjų mokyklų išlaidos – 0,01 proc.). Palyginti su 2010 m., 2011 m. MTEP projektų finansavimas biudžeto lėšomis buvo padidėjęs 16,46 proc.* (E-10-03) 2012 m. planuota, kad tęsiančiųjų mokymąsi Lietuvos universitetuose po vidurinio išsilavinimo įgijimo dalis bus 45 proc. 2011 m., Statistikos departamento duomenimis, ši dalis sudarė 41,3 proc., įvykdymo procentas (kol nėra 2012 m. duomenų) – 91,7 proc. (E-10-04) 2012 m. planuota, kad tęsiančiųjų mokymąsi Lietuvos kolegijoje po vidurinio išsilavinimo įgijimo dalis sudarys 29 proc. 2011 m., Statistikos departamento duomenimis, ši dalis sudarė 24,8 proc., įvykdymo procentas (kol nėra 2012 m. duomenų) – 85,5 proc.

Duomenų šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Šiam strateginiam tikslui įgyvendinti vykdoma programa – Mokslinių tyrimų ir studijų sistemos modernizavimas.

MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR STUDIJŲ SISTEMOS MODERNIZAVIMO PROGRAMA

(kodas – 10.05)

Įgyvendinant pirmąjį programos tikslą „Kurti į kokybę orientuotą, socialiai jautrią ir konkurencingą studijų sistemą“ 2012 m. siekta užtikrinti aukštojo mokslo sistemos veiksmingumą, diegti informacines technologijas mokslo ir studijų srityje, sudaryti sąlygas įgyti kvalifikaciją ir atitinkamą išsilavinimą aukštosiose mokyklose, užtikrinti veiksmingą studentų kreditavimo, finansinės paramos ir kitų priemonių, skirtų studijų kokybei ir prieinamumui gerinti, administravimą.

Perimant užsienio aukštųjų mokyklų geriausią studijų ir mokslo kokybės patirtį 2012 m. siekta stiprinti Lietuvos aukštojo mokslo tarptautinį konkurencingumą ir patrauklumą. Vykdam priemonę „Remti studijų tarptautiškumą“ parengta ir patvirtinta nauja užsienio šalių institucijose įgyto išsilavinimo pripažinimo sistema leis sustiprinti Lietuvos aukštųjų mokyklų vaidmenį, nes joms bus priskirtos užsienyje įgytų kvalifikacijų akademinio pripažinimo, susijusio su studijomis, funkcijos. Taip pat bus atsisakyta pripažinimo proceso dvipakopiškumo, kai privaloma atlikti dvi formalizuotas administracines procedūras (ir vertinimą, ir pripažinimą); vietoj mokslo laipsnių nostrifikavimo bus taikoma pažangesnė mokslo laipsnių pripažinimo praktika. Lankstesnė ir skaidresnė užsienio kvalifikacijų pripažinimo sistema palengvins galimybes asmenims įsidarbinti ir studijuoti Lietuvoje.

Dar labiau didinti Lietuvos aukštojo mokslo sistemos skaidrumą, tarptautiškumą, akademiųjų mainų plėtrą sutarta pasirašant Lietuvos Respublikos ir Šv. Sosto sutartį dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštojo mokslu, pripažinimo; taip pat patvirtinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Izraelio valstybės bendradarbiavimo švietimo, mokslo, kultūros, jaunimo reikalų ir sporto srityse 2012–2014 m. ir

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Flandrijos Vyriausybės bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimo 2013–2015 m. programos.

Vykdyta priemonė „Užtikrinti projektų, susijusių su aukštojo mokslo plėtra, rengimą ir įgyvendinimą bei išipareigojimų vykdymą“ prisidėjo prie aukštųjų mokyklų bendradarbiavimo su privačiu sektoriumi (per privataus sektoriaus atstovus tarybose) vystymo, taip pat skatino konkurencingos ir socialiai jautrios studijų sistemos kūrimąsi, prisidėjo prie aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo bei kryptingos plėtros. Taip pat įgyvendinant priemonę Aukštojo mokslo tarybos skelbiamos kasmetinės išvados leido mokykloms iš naujo įvertinti aukštajam mokslui kylančius iššūkius, pagrįsčiau planuoti ateities veiksmus, o visuomenei pateikti ekspertinį aukštojo mokslo būklės vertinimą.

Siekiant, kad būsiami studentai sąmoningai rinktųsi būsimą studijų programą, patvirtinta 2013 ir 2014 m. geriausiųjų eilės sudarymo tvarka. Tai galimybė abiturientams, jų tėvams ir mokytojams anksčiau susipažinti su 2013 ir 2014 m. priėmimo naujovėmis.

2012 m. taip pat vykdyta priemonė „Finansuoti universitetines studijas nevalstybinėse aukštosiose mokyklose“. Ją įgyvendinant teisiškai įtvirtinta galimybė aukščiausius konkursinius balus surinkusiems asmenims, stojantiems į nevalstybines aukštąsias mokyklas, iš valstybės biudžeto lėšų studijų laikotarpiui gauti norminės studijų kainos dydžio studijų stipendiją. Šios stipendijos gali būti skiriamos asmenims, priimamiems į mokslo ir studijų institucijas nuo 2012–2013 studijų metų (pirmosios pakopos vientisųjų studijų, antrosios pakopos studijų programų ir doktorantūros valstybės nefinansuojamas studijų vietas).

Įgyvendinant priemonę „Plėtoti Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklą LITNET; suteikti mokykloms greitaveikį interneto ryšį“ patvirtinta LITNET veiklos užtikrinimo ir plėtros 2012–2016 metų programa „LITNET-3“. 2012 m. didėjo mokykloms suteikiamo interneto ryšio greitaveika, LITNET vartotojams suteikiamų paslaugų įvairovė ir kokybė.

Didėjant norinčiųjų studijuoti aukštosiose mokyklose skaičiui itin svarbu, kad jose būtų užtikrinama aukšta studijų kokybė. Šiuo tikslu Nacionalinės studijų programos lėšomis buvo atnaujintos 72 studijų programos, diegiami inovatyvūs mokymo(si) metodai siejant juos su studentų gebėjimų ugdymu ir mokymosi pasiekimų vertinimu, įsigytos mokymosi ir metodinės priemonės. 2012 m. 5550 studentų mokėsi pagal formaliojo švietimo programas, 3081 dėstytojas tobulino kvalifikaciją ir mokėsi pagal neformaliojo švietimo programas, 211 dėstytojų vyko į stažuotes užsienyje. Taip pat buvo kuriami I studijų pakopos ir vientisųjų studijų studentų praktikų organizavimo modeliai (sistemos) įmonėse ir (arba) ne pelno organizacijose, įskaitant studentų praktikų vadovų (*tutorių*) parengimą, jų kompetencijų tobulinimą, praktikų vietų informacinių sistemų kūrimą ir diegimą, bandomąjį studentų praktikų atlikimą pagal sukurtą praktikų organizavimo modelį (sistemą). Buvo kuriamos imitacinės verslo (paslaugų ir produktų kūrimo) praktinio mokymo įmonės, kiti praktinio mokymo centrai ir jų veiklos organizavimas. 2012 m. 66 projektuose buvo skatinamas studijų sistemos tarptautiškumas, partnerystės su užsienio aukštosiomis mokyklomis užmezgimas.

2012 m. baigti įgyvendinti 3 universitetų projektai: atnaujinta LCC tarptautinio universiteto studijų bazė pagal projektą „LCC tarptautinio universiteto Verslo administravimo, Psichologijos ir Anglų kalbos studijų proceso optimizavimas įdiegiant interaktyvias mokymo ir mokymosi technologijas“, pagerinta studijų bazė neįgaliesiems pagal Lietuvos kūno kultūros akademijos (LKKA) projektą „Studijų infrastruktūros plėtojimas ir bazinės įrangos atnaujinimas juos pritaikant sunkias fizines negalias turinčių studentų specialiesiems poreikiams LKKA“; studentams ir dėstytojams pagerintos sąlygos rengiant vertėjų specialistus pagal Vilniaus universiteto projektą „Vilniaus universiteto Vertimo studijų katedros infrastruktūros atnaujinimas“.

Pagal Bendrąją nacionalinę mokslinių tyrimų bei mokslo ir verslo bendradarbiavimo programą 2012 m. buvo įgyvendinami 9 projektai už 698,628 mln. Lt (baigtas įgyvendinti 1 Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) projektas už 18,900 mln. Lt („VGTU Civilinės inžinerijos mokslo centras“). Pagal Bendrąją nacionalinę kompleksinę programą buvo įgyvendinama 10 infrastruktūrinių projektų už 330,983 mln. Lt. 2012 m. buvo baigtas Kauno technologijos universiteto slėnio projektas „Maisto mokslo ir technologijų MTEP infrastruktūros plėtra ir mokslinio potencialo konsolidacija“ už 8,2 mln. Lt. Minėtų nacionalinių programų projektai prisideda prie Ekonomikos augimo veiksmų programos 1 prioriteto „Ūkio konkurencingumui ir ekonomikos augimui skirti moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra“ tikslų ir uždavinių ir Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ įgyvendinimo.

2012 m. Kauno technologijos universitetui vykdant projektą „Maisto mokslo ir technologijų MTEP infrastruktūros plėtra ir mokslinio potencialo konsolidacija“ sukurtas šiuolaikinis studijų, mokslinių tyrimų ir mokslo-verslo bendradarbiavimo centras, plėtojantis Lietuvos maisto mokslinių tyrimų ir technologijų kompetenciją šalyje bei tarptautiniu mastu ir skatinantis srities inovacijas ūkio subjektuose. Įgyvendinant Lietuvos sveikatos mokslų universiteto projektą „Gyvūnų sveikatingumo, mitybos ir gyvūninių žaliavų mokslo ir studijų infrastruktūros plėtra, mokslinio potencialo konsolidacija“ buvo atidarytas vienas iš dviejų planuotų įkurti atviros prieigos centrų – Gyvūnų sveikatingumo ir gyvūninės kilmės žaliavų kokybės centras (LSMU). Sukurta šiuolaikinė mokslo ir studijų bazė gerina mokslininkų darbo sąlygas, skatina tarptautinio bendradarbiavimo plėtrą, daro studijų procesą patrauklesnį. Įgyvendinant Aleksandro Stulginskio universiteto projektą „Agrobiotechnologijų, miškininkystės, biomasės energetikos, vandens ir biosistemų inžinerijos MTEP centrų, aukštojo mokslo studijų ir susijusios infrastruktūros plėtra bei mokslo ir studijų institucijų reorganizavimas“ 2012 m. pabaigoje savo veiklą pradėjo šiuolaikinis Jungtinių tyrimų centras. Naujai sukurtuose mokslinių tyrimų centruose planuojama plačiai taikyti atviros prieigos principą, t. y. juose esanti MTEP infrastruktūra bus prieinama ne tik ten dirbantiems mokslininkams ir kitiems tyrėjams, bet ir kitų mokslo ir studijų institucijų, ūkio bei kitų subjektų mokslininkams, tyrėjams, studentams, stažuotojams ir kitiems darbuotojams vadovaujantis atitinkamomis sąlygomis, įtvirtintomis švietimo ir mokslo ministro 2011 m.

lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-2117 patvirtintame Atviros prieigos centro valdymo reglamente. Siekiant paspartinti atviros prieigos centrų kūrimą ir registravimą naujai sukurtuose ir tebekuriamuose mokslinių tyrimų centruose ir kituose objektuose Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra įgyvendina Švietimo ir mokslo ministerijos finansuojamą projektą „Mokslo ir tyrimų atvira prieiga (MITAP)“. Projektas skirtas technologijoms perduoti, tinkamai aplinkai atviros prieigos centruose sukurti.

2012 m. pasirašytos 41 finansavimo ir administravimo sutartys pagal Tyrėjų karjeros programą už 94,46 mln. Lt (baigta įgyvendinti 19 projektų už 39,342 mln. Lt). Projektai prisideda prie Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ tikslų ir uždavinių įgyvendinimo: skiriama parama mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslinei veiklai – moksliniams tyrimams; stiprinama mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (MTP) teminių tinklų, asociacijų veikla; mokiniai ir jaunimas gilina žinias apie mokslą ir technologijas, moksle skatinama lyčių lygybė. 2012 m. buvo įgyvendinama 10 infrastruktūrinių projektų pagal Tyrėjų karjeros programą, iš jų 9 projektai yra nauji, nes sutartys dėl jų finansavimo ir administravimo buvo pasirašytos 2012 m.

Įgyvendinant antrąjį mokslo ir studijų modernizavimo programos tikslą „Kurti veiksmingą mokslo institucijų valdymo ir finansavimo sistemą“ 2012 m. tobulinta mokslinių tyrimų sistemos sąveika su ūkio ir visuomenės poreikiais, taip pat infrastruktūra, žmogiškieji ištekliai ir tarptautiniai ryšiai; analizuota ir vertinta mokslo ir studijų veikla.

2012 m. stiprinant programinį konkursinį mokslo finansavimą parengta Rekomenduojama mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) veiklos etapų klasifikacija, įdiegtas Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašas (toliau – Aprašas), kuriame detalizuotas MTEP skirstymas į etapus pagal veiklos pobūdį ir siekiamus rezultatus ir kuris taikomas planuojant, finansuojant, skatinant ir vertinant MTEP veiklas. Aprašas gali būti naudojamas kaip pagalbinė priemonė nustatant, ar juridiniai asmenys vykdo MTEP veiklas. Jis taip pat skirtas MTEP suprantamumui lengvinti įtraukiant į apskaitą MTEP išlaidas – tokiu būdu įmonės skatinamos naudotis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 17¹ str. nustatyta lengvata, kai apskaičiuojant pelno mokestį sąnaudos, patirtos MTEP, tris kartus atskaitomos iš pajamų tuo mokestiniu laikotarpiu, per kurį patiriamos. Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra kilus neaiškumų ūkio subjektui ar mokesčių administratoriui vertins ir teiks ekspertines išvadas dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos priskyrimo MTEP veikloms.

2012 m. taip pat buvo atnaujinta Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcija. Joje numatyti mechanizmai 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos panaudojimui slėnių plėtrai ir sukurtos infrastruktūros veiksmingam panaudojimui vykdant aukšto tarptautinio lygio mokslinius tyrimus ir plėtojant mokslui imlų ūkio sektorių. Įgyvendinant koncepciją pasitelkus tarptautinių ekspertų pagalbą bus identifikuotos ir patvirtintos prioritetinės MTEP ir inovacijų raidos kryptys ir jų konkretūs prioritetai.

2012 m. buvo parengtas Meno licenciato laipsnio, prilyginamo meno daktaro laipsniui, tvarkos aprašas, sudarytos papildomos sąlygos žmogiškųjų išteklių plėtrai aukštojo mokslo studijų srityje, priimtas

Vyriausybės nutarimas „Dėl meno aspirantūros studijų prilyginimo atitinkamoms studijoms pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu patvirtintą studijų sistemos sandarą“ bei Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 2100 „Dėl Meno doktorantūros nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriame nustatyta doktorantūros meno licenciatams tvarka.

2012 m. toliau buvo vykdoma Lietuvos Respublikos ir Šveicarijos konfederacijos bendradarbiavimo programa „Moksliniai tyrimai ir plėtra (2010–2016)“, kuria siekiama sumažinti ekonominius ir socialinius skirtumus išsiplėtusioje Europos Sąjungoje. Programą kartu su Švietimo ir mokslo ministerija įgyvendina Lietuvos mokslo taryba. 2012 m. įvykdytas kvietimas teikti paraiškas bendriems mokslinių tyrimų ir plėtros ir institucinės partnerystės projektams. Gautos 42 paraiškos, iš jų atrinktos 12. Tokiu būdu stiprinamas dvišalis Lietuvos ir Šveicarijos mokslinis bendradarbiavimas, gilinamos pasirinktų mokslinių tyrimų temų žinios.

2012 m. taip pat buvo pasirašyta: Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir Slovakijos Respublikos švietimo, mokslo, mokslinių tyrimų ir sporto ministerijos bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje programos bendrosios sąlygos, Lietuvos ir Slovakijos bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje Jungtinio komiteto darbo reglamentas, Lietuvos ir Valonijos – Briuselio dvišalių mokslinių tyrimų ir Technologijų komiteto darbo reglamentas; paskelbti trys konkursai dėl bendrų mokslinių tyrimų projektų (kartu su Lietuvos mokslo taryba) finansavimo (su Baltarusija, Prancūzija, Latvija / Taivanu), surengti du dvišalių komisijų (komitetų) mokslinių tyrimų srityje posėdžiai Lietuvoje, patvirtinti 2013–2014/2015 m. finansuojami dvišaliai / trišaliai projektai.

2012 m. tęsiant mokslo ir studijų institucijų pertvarką parengti ir patvirtinti 7 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai dėl valstybės turto investavimo į aukštąsias mokyklas. Taigi sudarytos sąlygos aukštųjų mokyklų ūkiniam savarankiškumui. Taip pat parengtas ir patvirtintas Vyriausybės nutarimas, kuriame patikslinti mokslo ir studijų institucijų naudojamų žemės sklypų dydžiai. Mokslo ir studijų institucijų reikmėms nereikalinga žemė perduota į Laisvos valstybinės žemės fondą. Parengti 3 Vyriausybės nutarimo projektai dėl mokslo ir studijų institucijų valstybės turto naudojimo ir disponavimo. Aukštosioms mokykloms nereikalingas turtas bus perduotas savivaldybėms.

2012 m. taip pat parengta ir patvirtinta aukštosioms mokykloms skirta skolinimosi limito paskirstymo ir atsiskaitymo tvarka.

MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR STUDIJŲ SISTEMOS MODERNIZAVIMO PROGRAMOS

ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas: Kurti į kokybę orientuotą, socialiai jautrią ir konkurencingą studijų sistemą				
R-10-05-01-01	1. Priimtų į universitetus ir gavusių valstybės finansavimą dalis nuo vidurinių mokyklų abiturientų, procentais	23	20,87	90,73 %
R-10-05-01-02	2. Įstojusiųjų į doktorantūrą skaičius, palyginti su priimtųjų į magistro studijas skaičiumi, procentais	10	6,58	65,8 %
R-10-05-01-04	4. Išvykstančių studijuoti pagal ES programas studentų skaičius	3000	3500	116,66 %
R-10-05-01-05	5. Atvykstančių studijuoti pagal ES programas studentų skaičius	1500	1800	120 %
R-10-05-01-06	6. LITNET vartotojų skaičius	380 000	380 000	100 %
R-10-05-01-07	7. Remiamų studentų, palyginti su ankstesniais metais, padidėjimo dalis, procentais	10%	4,74	47,4 %
	1 uždavinys: Užtikrinti aukštojo mokslo sistemos efektyvumą			
P-10-05-01-01-01	1. Papildomų stipendijų, skiriamų trečiųjų šalių piliečiams, skaičius	12	11	91,66 %
P-10-05-01-01-02	2. Papildomų studijų vietų, skiriamų trečiųjų šalių piliečiams, skaičius	6	6	100 %
P-10-05-01-01-03	3. Paramą studijoms gaunančių trečiųjų šalių piliečių skaičius	18	17	94,44 %
P-10-05-01-01-04	4. Pradėtų įgyvendinti naujų jungtinių studijų programų skaičius	3	3	100 %
P-10-05-01-01-05	5. Studijų programų, adaptuotų dėstyti užsienio kalba, skaičius	15	15	100 %
P-10-05-01-01-06	6. Lietuvos studentų, dėstytojų, dalyvaujančių programose pagal tarptautines sutartis ir susitarimus, skaičius	85	89	104,7 %
P-10-05-01-01-07	7. Specialistų kvalifikacijų ir kompetencijų poreikio prognozės iki 2016 metų žemėlapis, parengtas kartu su Ūkio ministerija	1	0	- % (žiūrėti žemiau)
P-10-05-01-01-08	8. Aukštųjų mokyklų, kurioms atliktas realiųjų išteklių vertinimas ir lyginamoji analizė, dalis, procentais	100	49	49 % (žiūrėti žemiau)
P-10-05-01-01-09	9. Aukštųjų mokyklų, atlikusių savianalizę, dalis, procentais	50	38	76 % (žiūrėti žemiau)
P-10-05-01-01-10	10. Universitetų ar universitetinių kituose miestuose esančių padalinių / filialų, kuriems integruoti padėti teisiniai pagrindai, skaičius	5	0	0 % (žiūrėti žemiau)
P-10-05-01-01-11	11. Parengtų bandomųjų programų (modulių), skirtų aukštos kvalifikacijos specialistų kvalifikacijai tobulinti ar perkvalifikuoti, skaičius	20	0	0 %
P-10-05-01-01-12	12. Aukštųjų mokyklų, kuriose įdiegtas neformaliu būdu įgytų kvalifikacijų formalizavimo sistemos modelis, dalis, procentais	20	12,6	63 %

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
P-10-05-01-01-13	13. Pasirašytos 3 sutartys tarp Lietuvos ir užsienio universitetų dėl bendrų akademinų veiklų vykdymo	3	7	233,33 %
P-10-05-01-01-14	14. Parengta tvarka tęstinio mokymo dalyviams finansuoti	1	1	100 %
	2 uždavinys: Diegti informacines technologijas mokslo ir studijų srityje			
P-10-05-01-02-01	1. LITNET tarptautinio ryšio kanalo laidumas (Mb/s)	5 000	5 000	100 %
	3 uždavinys: Sudaryti sąlygas įgyti kvalifikaciją ir atitinkamą išsilavinimą kolegijose			
P-10-05-01-03-02	1. I kurso koleginių studijų valstybės finansuojamų vietų skaičius	8224	8036	97,7 %
	4 uždavinys: Užtikrinti veiksmingą studentų kreditavimo, finansinės paramos ir kitų priemonių, skirtų studijų kokybei ir prieinamumui gerinti, administravimą			
P-10-05-01-04-02	1. Skirtų socialinių stipendijų skaičius	6270	8258	131 % (žiūrėti žemiau)
P-10-05-01-04-03	2. Visų aukštųjų mokyklų studentų, tais metais paėmusių valstybės remiamą paskolą studijų kainai padengti, dalis nuo pateikusių prašymą paskolai gauti, procentais	100	100	100 %
P-10-05-01-04-06	3. Valstybės nefinansuojamiems studentams už studijas sumokėtos kainos kompensavimas, procentais	100	100	100 %
P-10-05-01-04-07	4. Užsienio lietuvių, studijuojančių Lietuvos aukštosiose mokyklose ir gaunančių valstybės paramą, skaičius	140	148	105 %
2 tikslas: Kurti veiksmingą mokslo institucijų valdymo ir finansavimo sistemą				
R-10-05-02-02	1. Valstybės biudžeto lėšų, skiriamų valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms jų MTEP darbams, dalis, paskirstyta pagal institucijų mokslo ir meno veiklos vertinimo rezultatus, procentais	50	50	100 %
	1 uždavinys: Tobulinti mokslinių tyrimų sistemos sąveiką su ūkio ir visuomenės poreikiais, infrastruktūrą, žmogiškuosius išteklius ir tarptautinius ryšius			
P-10-05-02-01-01	1. Lietuvos dalyvių skaičius vykdomuose Europos Sąjungos 7 bendrųjų programų projektuose	280	342	142 %
P-10-05-02-01-02	2. Pradėtų įgyvendinti mokslinių tyrimų institutų ilgalaikių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros programų skaičius	20	50	250 %
P-10-05-02-01-03	3. Mokslo premijų, skirtų užsienio lietuviams mokslininkams už aukšto tarptautinio lygio pasiekimus, skaičius	3	3	100 %
P-10-05-02-01-04	4. Vykdomų projektų, kuriuose dalyvauja užsienio lietuviai mokslininkai, skaičius	5	5	100 %
P-10-05-02-01-05	5. Užsienio lietuvių mokslininkų stažuotčių Lietuvoje skaičius	2	3	150 %

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
P-10-05-02-01-06	6. Užsienio lietuvių mokslininkų, dalyvaujančių atliekant ekspertinį vertinimą, skaičius	5	13	260 %
P-10-05-02-01-08	8. EK skirtos lėšos Lietuvai Europos Sąjungos 7 bendrųjų programų projektams vykdyti (mln. eurų)	32	42,7	133 %
P-10-05-02-01-09	9. Visų mokslo finansavimui tenkančių valstybės biudžeto lėšų dalis, skirstoma per Lietuvos mokslo tarybos administruojamą konkursinį mokslinių tyrimų finansavimą, procentais	25	35	140 % (žiūrėti žemiau)
P-10-05-02-01-10	10. Įgyvendinamų jungtinių tyrimų programų skaičius	4	4	100 % (žiūrėti žemiau)
P-10-05-02-01-11	11. Įgyvendinamų bendrųjų nacionalinių kompleksinių programų skaičius	12	12	100 %
	2 uždavinys: Analizuoti ir vertinti mokslo ir studijų veiklą			
P-10-05-02-02-01	1. Įvertintų ketinamų vykdyti (naujų) studijų programų skaičius (SKVC veikla)	5	182	3 640 % (žiūrėti žemiau)
P-10-05-02-02-02	2. Įvertintų vykdomų studijų programų skaičius (SKVC veikla)	200	288	144 %
P-10-05-02-02-03	3. Įvertintų (išorinis institucinis vertinimas) aukštųjų mokyklų skaičius (SKVC veikla)	6–8	18	225–300 %
P-10-05-02-02-04	4. Mokslo ir studijų sistemos stebėsenos ir reformos rezultatų tyrimų skaičius (MOSTA veikla)	8	10	125 %
P-10-05-02-02-05	5. Per MITA priemones vykdomų mokslinių tyrimų projektų skaičius („Eurostars“, „Eureka“, 7BP, Aukštųjų technologijų plėtros 2011–2013 metų programa, Pramoninės biotechnologijos plėtros Lietuvoje 2011–2013 metų programa)	70	73	104 %

(P-10-05-01-01-11) Parengtų bandomųjų programų (modulių), skirtų aukštos kvalifikacijos specialistų kvalifikacijai tobulinti ar perkvalifikuoti, 2012 m. nebuvo, nes projektų įgyvendinimo trukmė – 24 mėn.: finansavimo, administravimo sutartys pasirašomos skirtingu metu.

(P-10-05-01-04-02) Skirtų socialinių stipendijų skaičius didelis, nes daugėja studentų, atitinkančių socialinius kriterijus.

(P-10-05-01-01-07) Specialistų kvalifikacijų ir kompetencijų poreikio prognozės iki 2016 m. žemėlapis, rengiamas kartu su Ūkio ministerija, yra kuriamas: 2012 m. liepos 16 d. buvo priimtas naujas Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolinis sprendimas „Dėl Specialistų kvalifikacijų žemėlapio pagal ūkio sektorius rengimo plano patvirtinimo“ (išrašas iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 16 d. posėdžio protokolo Nr. 49), kuriuo buvo patvirtintas Specialistų kvalifikacijų žemėlapio pagal ūkio sektorius rengimo planas ir nustatyti nauji įgyvendinimo etapai. Nuspręsta, kad draudėjai duomenis apie visų esamų apdraustųjų asmenų profesiją pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių pradeda

teikti 2013 m. lapkričio 1 d. ir privalo pateikti iki 2014 m. kovo 1 d. Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatų pakeitimo projektas ir specifikacijos projektas šiuo metu derinami.

Taip pat Švietimo informacinių technologijų centras pateikė paraišką dėl papildomo finansavimo projektui „Atviros informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemos (AIKOS) plėtotė“, kuriuo ketinama finansuoti Diplomų ir atestatų registro papildymą duomenimis nuo 1995 m.

(P-10-05-01-01-08) 2012 m. 23 aukštosioms mokykloms atliktas realiųjų išteklių vertinimas. Keitėsi aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo ir akreditavimo teisinis reguliavimas, realiųjų išteklių vertinimo laikas susietas su išoriniu institucijos veiklos vertinimu (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 22 d. nutarimas „Dėl Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo tvarkos aprašo ir Aukštųjų mokyklų akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 113-5760; 2012, Nr. 64-3235), dėl to buvo sudarytas naujas vertinimo grafikas. Taigi rodiklis 2012 m. įgyvendintas iš dalies.

(P-10-05-01-01-09) Savianalizę 2012 m. pateikė 18 aukštųjų mokyklų. Keitėsi aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo ir akreditavimo teisinis reguliavimas, realiųjų išteklių vertinimo laikas susietas su išoriniu institucijos veiklos vertinimu (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 22 d. nutarimas „Dėl Aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo tvarkos aprašo ir Aukštųjų mokyklų akreditavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 113-5760; 2012, Nr. 64-3235). Dėl to buvo sudarytas naujas vertinimo grafikas.

(P-10-05-02-01-09) Visų mokslo finansavimui tenkančių valstybės biudžeto lėšų dalis, skirstoma per Lietuvos mokslo tarybos administruojamą konkursinį mokslinių tyrimų finansavimą, 2012 m. vietoj 25 proc. buvo 35, nes skaičiuota kartu su lėšomis, skirstomomis Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros administruojamam konkursiniam mokslinių tyrimų finansavimui.

(P-10-05-02-01-10) Švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-706 pakeistas Jungtinių tyrimų programų rengimo ir įgyvendinimo aprašas atnaujinant jungtinių tyrimų programų vertinimo rodiklius ir jų rinkimo iš mokslo ir studijų institucijų metodiką. Jungtinės tyrimų programos toliau įgyvendinamos lygiagrečiai su Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimu ir plėtrai skirtais projektais.

(P-10-05-02-02-01) Įvertintų ketinamų vykdyti (naujų) studijų programų skaičius (SKVC veikla) didelis, nes aukštosios mokyklos pateikė vertinti gerokai daugiau ketinamų vykdyti studijų programų: 2011 m. II pusmetį pasikeitė Studijų programų vertinimo ir akreditavimo tvarka – palengvėjo programų vertinimo procedūros. Taip pat 2012 m. baigėsi ESF finansuojami programų atnaujinimo projektai.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

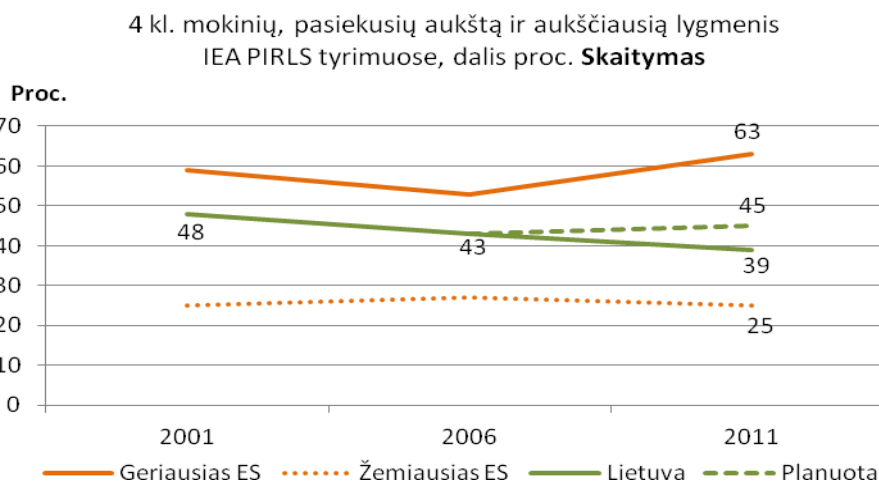
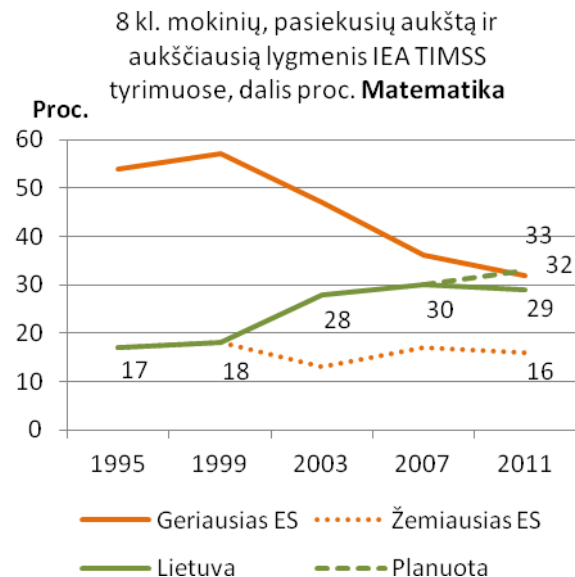
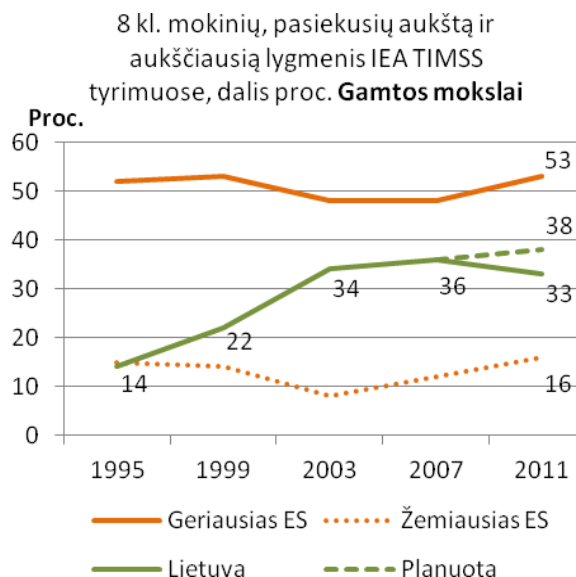
Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai (1+2)	725 375,9	682 571,7	94,1
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	725 375,9	682 571,7	94,1
iš jo:	70 728,0	70 177,7	99,2
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	410 663,0	373 605,0	90,9
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	101,1	12,3	12,2
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

Strateginis tikslas UŽTIKRINTI UGDYMO KOKYBĘ IR VEIKSMINGUMĄ (kodas – 11)

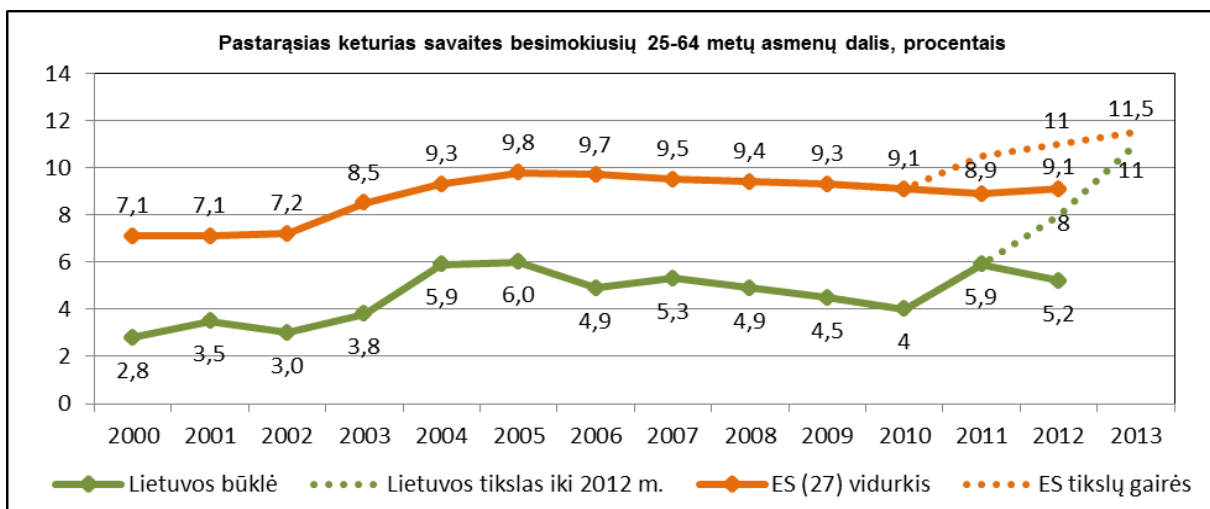
Strateginio tikslo įgyvendinimas stebimas pagal šiuos efekto kriterijus: (E-11-01) Tarptautiniuose IEA TIMSS¹ tyrimuose pasiekusių aukštą ir aukščiausią gamtos mokslų lygmenis 8 klasės mokinių dalis procentais (planuota reikšmė – 38 proc., pasiekta – 33 proc., įvykdymo procentas – 86,8), (E-11-02) Tarptautiniuose IEA TIMSS tyrimuose pasiekusių aukštą ir aukščiausią matematikos mokslų lygmenis 8 klasės mokinių dalis procentais (planuota reikšmė – 33 proc., įvykdyta – 29 proc., įvykdymo procentas – 87,9), (E-11-03) Tarptautiniuose IEA PIRLS² tyrimuose pasiekusių aukštą ir aukščiausią skaitymo lygmenis 4 klasės mokinių dalis (planuota reikšmė – 45 proc., įvykdyta – 39 proc., įvykdymo procentas – 86,6).

¹Tyrimas TIMSS (angl. *Trends in International Mathematics and Science Study*) – tai tarptautinis matematikos ir gamtos mokslų gebėjimų tyrimas, inicijuotas Tarptautinės švietimo pasiekimų vertinimo asociacijos IEA (angl. *International Association of the Evaluation of Educational Achievement*).

²PIRLS (angl. *Progress in International Reading Literacy Study*) – tarptautinis skaitymo gebėjimų tyrimas, inicijuotas Tarptautinės švietimo pasiekimų vertinimo asociacijos IEA (angl. *International Association of the Evaluation of Educational Achievement*).

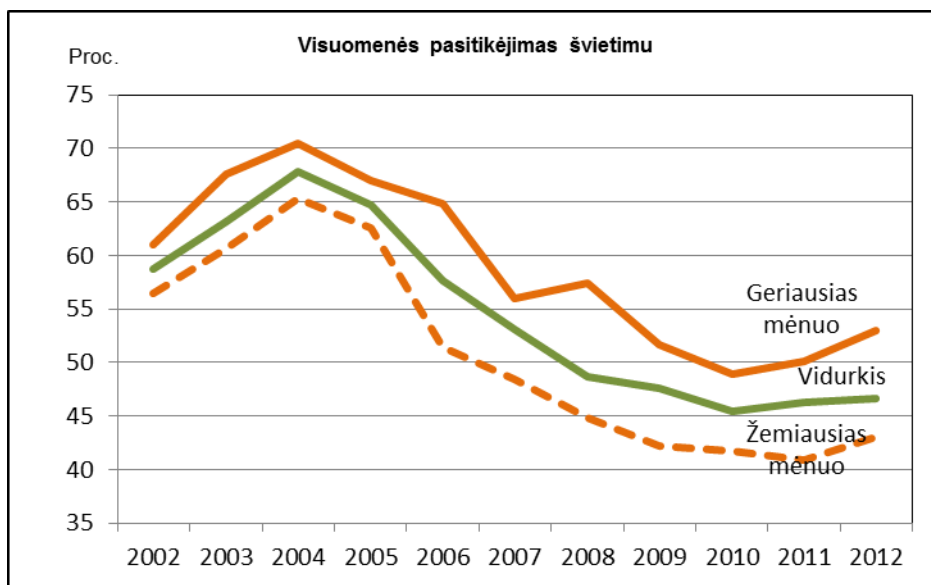
(E-11-04) planuota, kad mokinių ir studentų pilietinės galios indeksas sudarys 41 proc., 2012 m. duomenimis, jis sudarė 45,4 proc., įvykdymo procentas – 110,7. (E-11-05) planuota, kad pastarąsias 4 savaites besimokiusių 25–64 metų asmenų dalis procentais bus 8: 2012 m. jų buvo 5,2 proc., rodiklio įvykdymo procentas – 65.

Duomenų šaltiniai – Lietuvos statistikos departamentas ir „Eurostat“

(E-11-06) rodikliu planuota, kad institucijose ugdomų vaikų nuo 4 metų iki privalomo mokymosi pradžios dalis bus 80 proc.: buvo 72 proc., įvykdymo procentas – 90 (tai 2011 m. Lietuvos statistikos departamento rodiklio, kuriuo skaičiuojami ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujantys 3–6 metų vaikai, duomenys). (E-11-07) planuota, kad profesijos besimokančio ISCED³ 3 lygmenyje jaunimo dalis procentais bus 50, 2011 m. duomenimis, pasiekta 31,6, įvykdymo procentas – 63,2. (E-11-08) planuota, kad visuomenės pasitikėjimas švietimu procentais bus 50, pasiekta – 46,6, įvykdymo procentas – 93,2.

Duomenų šaltiniai – dienraštis „Lietuvos rytas“, Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“

Šiam strateginiam tikslui įgyvendinti vykdomos programos – Valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimo programa ir Švietimo ir mokslo administravimo programa.

VALSTYBINĖS ŠVIETIMO STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO PROGRAMA (kodas –

11.01)

Įgyvendinant pirmąją strateginio tikslo *užtikrinti ugdymo kokybę ir veiksmingumą* programą „Valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimas“ 2012 m. stiprintos savarankiško ir atsakingo mokyklų tobulinimo prielaidos (buvo decentralizuojamas švietimo valdymas, plėtojama švietimo stebėsenos visais lygmenimis sistema), kurta moderni mokymosi visą gyvenimą infrastruktūra (skatintas mokymasis visą gyvenimą, buvo modernizuojamas mokyklų tinklas, pastatai, įranga), stiprinta pedagoginė pagalba vaikams ir jaunimui (plėtotas visuotinis neformalusis švietimas, organizuota pagalba ypatingų poreikių vaikams), plėtotas integruotas vidurinis ugdymas ir profesinis mokymas (plėtotos bendrosios

³ ISCED – angl. *International Standard Classification of Education*, liet. tarptautinė standartizuota švietimo klasifikacija.

kompetencijos bendrojo ugdymo ir profesinėse mokyklose, derinta profesinė kompetencija su darbo rinkos poreikiais).

Stiprinant savarankiško ir atsakingo mokyklų tobulinimo prielaidas 2012 m. organizuotas bendrojo ugdymo įstaigų išorinis vertinimas (įvertintos 113 bendrojo ugdymo mokyklų). Plėtojant švietimo stebėseną visais lygmenimis mokyklose diegta elektroninė sistema, padedanti vadovams, mokytojams, mokiniams ir jų tėvams dalyvauti mokyklos veiklos įsivertinime.

2012 m. vykdant priemonę „Mokyklų tobulinimo programa plus“ buvo atrinkti 10 mokyklos tobulinimo partnerių, kurie mokėsi suteikti praktinę pagalbą bendrojo ugdymo mokyklų vadovams ir jų kolektyvams. 2012 m. taip pat buvo rengti ir vykdyti mokyklų savarankiškumo plėtros modeliai ir projektai, tokiu būdu 7 proc. bendrojo ugdymo mokyklų sudarytos galimybės efektyvinti savo veiklą, stiprinti savarankiškumą ir lyderystę.

Kuriant modernią mokymosi visą gyvenimą infrastruktūrą 2012 m. buvo įgyvendinama mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštąsias), tinklo pertvarka: sukurtas savivaldybių mokyklų (klasių), skirtų šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, tinklas.

2012 m. įgyvendinant biudžetinių įstaigų optimizavimą (pertvarkytos 6 profesinio mokymo įstaigos) suderinta, parengta ir pasirašyta 12 nekilnojamojo, ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo bei nematerialiojo turto perdavimo-priėmimo aktų. Parengti ir pasirašyti švietimo ir mokslo ministro 6 įgaliojimai dėl pertvarkytų profesinio mokymo įstaigų perimto nekilnojamojo turto ir 8 įgaliojimai dėl perimtų transporto priemonių įregistravimo Švietimo ir mokslo ministerijos vardu.

Optimizuojant biudžetinių įstaigų skaičių suderinti Lietuvos jaunimo turizmo centro, Lietuvos jaunųjų gamtininkų centro, Lietuvos mokinių ir studentų sporto centro, Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centro dokumentai dėl nekilnojamojo, ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto perdavimo naujam juridiniam asmeniui – Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centrui.

2012 m. suderinti ir pasirašyti du perdavimo aktai dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio, Švietimo ir mokslo ministerijos patikėjimo teise valdomo nekilnojamojo turto, įrašyto į Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą, perdavimo valstybės įmonei „Turto bankas“ (Vilniaus rajone, Kalvelių seniūnijoje, Kalvelių kaime, ir Širvintų rajone, Čiobiškio seniūnijoje, Čiobiškio kaime, Vilties g. 1). Pardavus lėšos bus skiriamos Vėliučionių vaikų socializacijos centro pastatams renovuoti.

Parengti 2 perdavimo-priėmimo aktai dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio, Švietimo ir mokslo ministerijos valdomo turto (Dauguose ir Kretingoje), nenaudojamo mokymo reikmėms, perdavimo valstybės įmonei „Valstybės turto fondui“. Pajamos, gautos už valstybei priklausančio turto privatizavimą, papildys privatizavimo fondą.

Stiprinant pedagoginę pagalbą vaikams ir jaunimui 2012 m. šalies švietimo centruose parengtos ir akredituotos 9 etninės kultūros programos, suorganizuota daugiau kaip 45 renginiai etninės kultūros ugdymo mokyklose klausimais. Parengtos ir akredituotos 2 nacionalinės programos: „Etninės kultūros

paveldo elementų integravimas į neformalųjį švietimą“ (24 val. seminare dalyvavo 20 neformaliojo švietimo mokytojų) ir „Lietuvos mokyklų muziejų edukacinės programos“ (24 val. seminare dalyvavo 22 mokyklų muziejų, kraštotyros būrelių vadovai).

Plėtojant integruotą vidurinę ugdymą ir profesinį mokymą 2012 m. reorganizuotos viešosios įstaigos: Alytaus darbo rinkos mokymo, Kauno apskrities darbo rinkos mokymo, Kauno Dainavos darbo rinkos mokymo ir Utenos regioninis profesinio mokymo centrai. Jie buvo prijungti prie profesinių mokyklų. Reorganizavimu siekta optimizuoti vykdomų profesinio mokymo programų tinklą, racionaliau naudoti profesiniam mokymui skirtas lėšas ir išteklius, profesijos mokytojų kompetenciją ir lėšas, skirtas jų kvalifikacijai tobulinti. Įkūrus VŠĮ profesinio mokymo įstaigų bazėje bendradarbiauti lygiaverčiai kartu su Švietimo ir mokslo ministerija gali vietos savivaldybės, darbdaviams atstovaujanti organizacijos, socialiniai partneriai, mokslinės įstaigos, įmonės ir kt.

Įgyvendinant priemonę „Parengti ir ekspertuoti pagrindinius ugdymo dokumentus“ 2012 m. parengtas Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašas, kuriuo remdamosi mokyklos galės ugdyti sergančius mokinius. Mokyklos nuo šiol gali veiksmingiau organizuoti sergančių vaikų mokymą pagal bendrojo ugdymo programas, taip pat sergantiems mokiniams, dėl ligos ar patologinės būklės negalintiems lankyti mokyklos, sudarytos sąlygos mokytis.

2012 m. pasirašyta Europos Sąjungos lėšomis vykdomų finansavimo ir administravimo sutarčių pagal Mokyklų tobulinimo programą – 8 už 61,948 mln. Lt (žmogiškųjų išteklių projektai); 46 už 58,925 mln. Lt (infrastruktūriniai projektai). Baigta įgyvendinti projektų pagal Mokyklų tobulinimo programą – 16 projektų už 50,062 mln. Lt (žmogiškųjų išteklių projektai); 34 už 62,638 mln. Lt (infrastruktūriniai projektai). Projektai prisideda prie visų programos „Valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimas“ tikslų: suformuojami paramos švietimo lyderiams infrastruktūros pagrindai, stiprinama kokybės vadyba bendrojo ugdymo mokyklose (kuriami modeliai), kuriami standartizuoti mokinių pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo įrankiai bendrojo ugdymo mokykloms; atnaujinamas ir su naujomis kompetencijomis, kurios atitiktų darbo rinkos žinių visuomenėje poreikius, susiejamas ugdymo turinys: diegiamos inovacijos švietime ir skatinamas bendradarbiavimas remiant bendrojo ugdymo dalyvių iniciatyvas, ugdomos gamtos mokslų mokytojų kompetencijos, plėtojamos ugdymo turinio naujovės; įgyvendinama švietimo specialistų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemos naujovių pertvarka organizuojant naują ir žinių visuomenės poreikius tenkinančią kompetencijų ugdymo ir tobulinimo bei vertinimo sistemą; plėtojamos švietimo paslaugos, jų kokybė, prieinamumas tobulinant švietimo sistemos pagalbą tarp bendrojo ugdymo, profesinio rengimo ir aukštojo mokslo, modernizuojant bendrojo ugdymo infrastruktūrą ir vystant paramos mokiniui sistemą.

2012 m. pasirašyta Europos Sąjungos lėšomis vykdomų finansavimo ir administravimo sutarčių pagal Praktinio profesinio mokymo išteklių plėtros programą – 17 už 56,039 mln. Lt (žmogiškųjų išteklių projektai), 16 už 25,149 mln. Lt (infrastruktūriniai projektai). Baigta įgyvendinti projektų pagal Praktinio

profesinio mokymo išteklių plėtros programą – 0 (žmogiškųjų išteklių projektai). Projektai prisideda prie profesinio mokymo ir įgyjamų kompetencijų suderinimo su darbo rinkos poreikiais; profesinio mokymo lankstumo didinimo, besimokančių asmenų pasirengimo praktinei veiklai gerinimo, kuriant modulinės mokymo programos skirtas mokymo priemones, išbandant modulinės mokymo programas profesinio mokymo įstaigose; mokytojams ir dėstytojams nuolat tobulinti savo kvalifikaciją sąlygų sudarymo, pertvarkant pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemą, vykdant ilgalaikes pedagogų stažuotes; besimokantiems asmenims gerinti prisitaikymo prie socialinės aplinkos gebėjimus sąlygų sudarymo. Kuriamam profesiniam technologiniam mokymui skirta infrastruktūra sudaro galimybes besimokantiejiems, kurie neturi galimybių atvykti į sektorinius praktinio mokymo centrus, įgyti dalį kompetencijų arčiau namų; supažindinti mokinius, studentus su šiuolaikinėmis technologijomis, kurios yra būtinos šalies ūkio pažangai; vykdyti profesinį ir technologinį mokymą garantuojant darbo rinkos paklausos ir darbo jėgos pasiūlos kvalifikacijų atitikimą; rengti aukštos profesinės kvalifikacijos ir kompetencijos technologijų specialistus, tenkinančius regiono darbo rinkos poreikius ir gebančius dirbti sparčios technologijų kaitos sąlygomis.

Įgyvendinant projektus, skirtus pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtrai, numatoma pertvarkyti pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemą žmogiškųjų išteklių plėtros požiūriais: sukurti visą Lietuvą apimančią, tolygų kvalifikacijos tobulinimo institucijų tinklą ir sudaryti lygias, visiems Lietuvos pedagogams prieinamas, kokybiškas mokymosi bei nuolatinio kvalifikacijos tobulinimo galimybes. Planuojama, kad padidės kvalifikacijos tobulinimo programų įvairovė, jos labiau atspindės regionų mokytojų poreikius, mokytojų ir vaikų globos įstaigų auklėtojų perkvalifikavimas suteiks jiems šiandienai švietimo sistemai reikalingų kvalifikacijų. Per ilgalaikes pedagogų kvalifikacijos tobulinimo stažuotes pedagogams bus sudarytos galimybės atsitraukti nuo savo tiesioginių funkcijų vykdymo ir tobulinti profesinius įgūdžius, įgyti naujos patirties ir išmokti adaptuotis kitoje darbinėje aplinkoje. Projektų, skirtų pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtrai, metu numatoma sukurti ir įdiegti pedagogo karjeros raidos modelį, detalizuojantį skirtingus pedagogo karjeros raidos etapus, patobulinti pedagogų kvalifikacijos tobulinimo paslaugų kokybės užtikrinimo priemones; parengti konsultanto statusą ir veiklą reglamentuojančių dokumentų projektus, diegti ir išbandyti inovatyvias kvalifikacijos tobulinimo formas; įvertinti ilgalaikių pedagogų stažuotėlių galimybes, finansinius mechanizmus, leisiančius šią pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formą naudoti ateityje platesniam pedagogų būriui.

2012 m. toliau buvo įgyvendinami sektoriinių praktinio mokymo centrų kūrimo projektai, užtikrinsiantys veiksmingą, šiuolaikiškus darbo rinkos standartus atitinkantį praktinį mokymą. Profesinę mokyklą baigęs ar persikvalifikavęs asmuo įgytus įgūdžius galės lengviau pritaikyti darbo rinkoje. Įkūrus centrus atsiradęs didesnis praktinio mokymo išteklių koncentravimas ir optimalus jų panaudojimas, bendradarbiavimo ryšiai naudojant centrų praktinio mokymo bazę su kitomis profesinio mokymo bei kitų švietimo lygmenų institucijomis. Numatyta, kad centruose kvalifikaciją galės tobulinti kitų profesinių ir

bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai. Bus stiprinamas viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimas. Vykdamas naujas pirminio bei tęstinio profesinio mokymo programas dalyvaus privataus sektoriaus įmonių atstovai.

2012 m. buvo toliau įgyvendinamas Vilniaus universiteto projektas, skirtas karjeros infrastruktūrai plėtoti aukštosiose mokyklose. Projektu siekiama sukurti pagal bendrą karjeros valdymo paslaugų modelį veikiančių karjeros centrų tinklą. Centrus sietų bendras duomenų tinklas ir karjeros valdymo paslaugų informacinė sistema, leidžianti teikti informacinių technologijų naudojimu pagrįstas karjeros valdymo paslaugas studentams, įgyvendinti modernias e. mokymo priemones, plėsti nuotolinių konsultacijų galimybes.

VALSTYBINĖS ŠVIETIMO STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas: Sustiprinti savarankiško ir atsakingo mokyklų tobulinimo prielaidas				
R-11-01-01-01	1. Bendrojo ugdymo mokyklų dalis, kuriose atliktas išorės auditas, procentais	30	29,5	98,3 %
R-11-01-01-02	2. Reguliariai matuojamų švietimo ir mokslo ministro patvirtintų valstybės švietimo stebėsenos rodiklių dalis, procentais	97	47	48 %
1 uždavinys: Decentralizuoti švietimo valdymą				
P-11-01-01-01-01	1. Vykdomų mokyklų savarankiškumo plėtros modelių ir projektų skaičius	2	2	100 %
P-11-01-01-01-02	2. Viešųjų konsultacijų dėl ilgalaikės švietimo strategijos skaičius	6	13	216 %
P-11-01-01-01-03	3. Bendrojo ugdymo mokyklų, dalyvaujančių naujos mokyklų organizacinės struktūros modelio kūrime ir įgyvendinime, dalis, procentais	7	7	100 %
3 uždavinys: Išplėtoti švietimo stebėsenos visais lygmenimis sistemą				
P-11-01-01-03-01	1. Į rezultatus orientuoto valdymo projektų skaičius	5	5	100 %
P-11-01-01-03-02	2. Tyrimų ir testavimų skaičius	3	6	200 %
P-11-01-01-03-03	3. Mokyklų, kurioms atliktas išorinis vertinimas paskelbiant ataskaitas internete, skaičius	150	113	75 %
P-11-01-01-03-04	4. Pretendentų į mokyklų vadovus, kurių kompetencijas bus įvertinusi Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra, skaičius	150	161	107,3 %
P-11-01-01-03-05	5. Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros gerai įvertintų mokyklų, kurios gavo finansavimą darbui poroje su kitomis mokyklomis, skaičius	50	0	0 %
P-11-01-01-03-06	6. Mokyklų, gavusių finansavimą įsivertinimo ir išorinio vertinimo metu nustatytoms kliūtims pašalinti, skaičius	100	0	0 %
P-11-01-01-03-07	7. Dalykai, kuriems įdiegti įsivertinimo įrankiai, skaičius	3	3	100 %

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
P-11-01-01-03-08	8. Dalykai, kuriems vykdomi privalomi pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimai, skaičius	2	2	100 %
P-11-01-01-03-09	9. Dalykai, kuriems vykdomi privalomi pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimai mokyklos tarybos sprendimu, skaičius	4	4	100 %
P-11-01-01-03-10	10. Mokinių pasiekimų tyrimų, kurių rezultatai bus paskelbti, skaičius	3	3	100 %
2 tikslas: Sukurti modernią mokymosi visą gyvenimą infrastruktūrą				
R-11-01-02-01	1. Vidurinį išsilavinimą teikiančių mokyklų skaičiaus santykis, palyginti su pernai vidurinį išsilavinimą teikusiu mokyklų skaičiumi	0,95	0,94	98 %
R-11-01-02-02	2. Vidutinis ISCED 3 programos mokinių skaičius mokykloje	160	117	73 %
R-11-01-02-03	3. Bendrojo ugdymo mokyklų 11–12 klasių mokinių, besimokančių pagal ISCED 3 lygmens akredituotas programas, dalis, procentais	75	77,5	103 %
R-11-01-02-04	4. Profesinių mokyklų mokinių, besimokančių pagal ISCED 3 lygmens akredituotas programas, dalis, procentais	91	91	100 %
1 uždavinys: Skatinti mokymąsi visą gyvenimą				
P-11-01-02-01-01	1. Kuriamų universalių daugiafunkčių centrų (UDC) skaičius	76	47	61 %
P-11-01-02-01-02	2. Pasirašytų finansavimo sutarčių dėl universalių daugiafunkčių centrų (ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo, neformaliojo švietimo, socialinės, sveikatos priežiūros, kultūros paslaugos vaikams, jų tėvams ir vietos bendruomenei pritaikant patalpas ir įrangą) kaimo gyvenamosiose vietovėse (iki 1 tūkst. gyventojų) steigimo skaičius	22	28	127 %
P-11-01-02-01-03	3. Paremų suaugusiųjų švietimo projektų skaičius	5	5	100 %
2 uždavinys: Modernizuoti mokyklų tinklą, pastatus ir įrangą				
P-11-01-02-02-01	1. Nupirktų autobusų mokiniams vežioti skaičius	33	36	109 %
P-11-01-02-02-02	2. Pertvarkytų profesinio mokymo įstaigų (sujungiant profesinio mokymo įstaigas, profesinio mokymo įstaigas perduodant savivaldybėms arba pertvarkant į viešąsias įstaigas) skaičius	15	15	100 %
P-11-01-02-02-03	3. Įkurtų sektorinių praktinio mokymo centrų skaičius	7	3	42,8 %
P-11-01-02-02-04	4. Vykdomų sektorinių centrų kūrimo projektų skaičius	42	41	97 %
P-11-01-02-02-05	5. Bent už 1 mln. Lt per 15 metų renovuotų mokyklų dalis, procentais	33,8	42	124 %
P-11-01-02-02-06	6. Savivaldybių, patvirtinusių ir pradėjusių įgyvendinti Mokyklų tinklo pertvarkos 2012–2015 m. bendruosius planus, dalis, procentais	95	99	104 %
3 tikslas: Sustiprinti pedagoginę pagalbą vaikams ir jaunimui				
R-11-01-03-01	1. Švietimo įstaigose ugdomų 3–6 metų kaimo vaikų dalis, procentais	40	43,97	109 %
R-11-01-03-02	2. Nesimokančių 18–24 metų asmenų be vidurinio išsilavinimo skaičius, procentais	9	6	66 %
R-11-01-03-03	3. Nusikalstamų veikų, kuriose dalyvavo nepilnamečiai, mažėjimo procentai (2009 m. – 4025)	1	5,1	510 % (žiūrėti žemiau)

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
R-11-01-03-04	4. Neformaliajame vaikų švietime dalyvavusių mokinių dalis, procentais (neformaliojo ugdymo aprėptis)	30	30	100 %
R-11-01-03-05	5. Neformaliojo vaikų švietimo mokyklas (meno, sporto ir kitokias) lankančių mokinių dalis, procentais	12,5	15	120 %
	1 uždavinys: Plėtoti visuotinį neformalųjį švietimą			
P-11-01-03-01-04	4. Saugaus eisimo švietimo priemonių įtaka, žinomumas ir prieinamumas (apklaustų respondentų, kurių elgesiui ar jų vaikų elgesiui turėjo įtakos saugaus eisimo švietimo ar informavimo priemonės, dalis) procentais	65	65	100 %
P-11-01-03-01-06	6. Švietimo įstaigų, aprūpintų saugaus eisimo švietimo priemonėmis, dalis, procentais	17	17	100 %
P-11-01-03-01-07	7. Lietuvos mokinių konkurse „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“ dalyvavusių mokinių skaičius	30 000	33 000	110 %
P-11-01-03-01-08	8. Vaikų, mokinių ir pedagogų, visuomenės sveikatos priežiūros specialistų, dalyvavusių konkurse „Sveikuolių sveikuoliai“, skaičius (konkursas vyksta kas dvejus metus)	40 000	40 000	100 %
P-11-01-03-01-09	9. Pedagogų, apmokytytų pagal mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programas, skirtas etninės kultūros ugdymo kompetencijoms tobulinti, skaičius	550	340	61 %
	3 uždavinys: Organizuoti pagalbą ypatingų poreikių vaikams			
P-11-01-03-03-01	1. Savivaldybių, kuriose pradės veikti mobilios pagalbos šeimai teikimo grupės, skaičius	7	0	0 %
P-11-01-03-03-02	2. Ikimokyklinio ugdymo įstaigose ugdomų vaikų skaičiaus padidėjimas	2500	5935	237,4 %
P-11-01-03-03-03	3. Organizuotų dalykinių šalies olimpiadų / konkursų skaičius	32	35	109 %
P-11-01-03-03-04	4. Lietuvių kalbos mokytojų, kuriems organizuosime mokymus, kad įgytų mokymui reikalingą kompetenciją, skaičius	800	1680	210 %
P-11-01-03-03-05	5. Mokyklų, aprūpintų lietuvių kalbos mokymo priemonėmis, skaičius	135	135	100 %
P-11-01-03-03-06	6. Įgyvendintų tautinės mažumos kalba mokymą vykdančių mokyklų ir lietuviškų mokyklų moksleivių edukacinių, kultūrinių, laisvalaikio užimtumo mainų projektų skaičius	3	2	66 %
P-11-01-03-03-07	7. Konkursą laimėjusių ir finansavimą gavusių NVO narkomanijos prevencijos projektų skaičius	2	2	100 %
P-11-01-03-03-08	8. Smurto prevencijos projektuose dalyvaujančių mokyklų skaičius	500	544	108,8 %
P-11-01-03-03-09	9. Paremtų užsienio lietuvių vaikų edukacinės veiklos Lietuvoje renginių skaičius	2	2	100 %
P-11-01-03-03-10	10. Organizuotų kvalifikacijos tobulinimo seminarų ir kursų skaičius ugdymo įstaigų užsienyje	4	6	100 %
P-11-01-03-03-11	11. Parengtos ir virtualioje mokymosi aplinkoje paskelbtos lietuvių kalbos mokymosi pagal skirtingus pasiekimų lygmenis programos užsienio lituanistinių mokyklų mokiniams (programa pradedantiesiems, programa pažengusiesiems, programa aukštųjų pasiekimų mokiniams)	1	0	0 % (žiūrėti žemiau)

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
P-11-01-03-03-12	12. Parengtų nuotolinio ir savarankiško lietuvių kalbos, integruoto istorijos, geografijos, pilietinio ugdymo, etnokultūros mokymosi modulių skaičius	2	0	0 % (žiūrėti žemiau)
P-11-01-03-03-13	13. Parengtų modulių, skirtų Lietuvos ir užsienio lietuvių kalbos mokytojams mokytis nuotolinio mokymosi aplinkoje, skaičius	5	0	0 % (žiūrėti žemiau)
P-11-01-03-03-14	14. Parengtas Lietuvių kalbos pasiekimų vertinimo kriterijų aprašas	1	1	100 %
P-11-01-03-03-15	15. Lituanistinių mokyklų, aprūpintų įvairiais mokymosi šaltiniais (tekstine, vaizdine, garsine mokymosi medžiaga), skaičius	80	80	100 %
P-11-01-03-03-16	16. „Globalios Lietuvos“ sampratai įtvirtinti skirtų švietimo iniciatyvų skaičius	1	0	0 % (žiūrėti žemiau)
P-11-01-03-03-17	17. Plėtojamas išlyginamųjų klasių ir grupių iš užsienio grįžusių šeimų vaikams tinklas	plėtojamas	0	0 % (žiūrėti žemiau)
4 tikslas: Plėtoti integruotą vidurinį ugdymą ir profesinį mokymą				
R-11-01-04-01	1. Bendrąjį ugdymą ir profesinį mokymą kartu teikiančių mokyklų dalis iš visų ISCED 3 lygmens programas teikiančių mokyklų, procentais	17	12	70 %
R-11-01-04-02	2. Technologijų egzaminą pasirinkusių abiturientų dalis, procentais	3	4,6	153 %
R-11-01-04-03	3. Tęsiančiųjų mokslą aukštosiose mokyklose po profesinės mokyklos dalis, procentais	7	4	57,1 %
1 uždavinys: Plėtoti bendrąsias kompetencijas bendrojo ugdymo ir profesinėse mokyklose				
P-11-01-04-01-01	1. Asmenų, gaunančių vaikų literatūros premiją, skaičius	2	2	100 %
P-11-01-04-01-02	2. <i>Stažuotes kitose mokyklose pradėjusių mokytojų skaičius</i>	150	90	60 %
P-11-01-04-01-04	4. Lietuvių kalbos mokytojų, dalyvavusių mokymuose virtualioje mokymosi aplinkoje, dalis, procentais	40	40	100 %
P-11-01-04-01-06	6. Švietimo portalo naudotojų skaičius	4000	8055	201 %
P-11-01-04-01-11	11. Su Kultūros ministerija finansuotų / sukurtų filmų apie žymius Lietuvos istorinius įvykius ar asmenybes skaičius	1	1	100 %
P-11-01-04-01-12	12. 1900 pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų, patobulinusių kvalifikaciją	1900	1900	100 %
P-11-01-04-01-13	13. 1900 pradinių klasių mokytojų ir specialiojo ugdymo pedagogų, dalyvavusių VMA (virtualioje mokymosi aplinkoje) mokymuose	1900	1900	100 %
2 uždavinys: Suderinti profesinę kompetenciją su darbo rinkos poreikiais				
P-11-01-04-02-01	1. Profesinio mokymo baigiamuosius kvalifikacijos egzaminus laikusių mokinių skaičius	18 086	18 086	100 %
P-11-01-04-02-02	2. Ūkio sektorių, kuriuose atliksime profesinių kvalifikacijų poreikio tyrimus, skaičius	2	1	50 %
P-11-01-04-02-03	3. Parengtų Europos ir Lietuvos kvalifikacijų sandaros susiejimo ataskaitų skaičius	1	1	100 %

(P-11-01-01-03-03) Mokyklų, kurioms atliktas išorinis vertinimas paskelbiant ataskaitas internete, mažiau, nei planuota, nes 16 mokyklų atsisakė išorinių vertinimų dėl mokinio krepšelio lėšų stygiaus, 4 įtrauktos papildomai.

(P-11-01-03-03-11) Nebuvo parengtos ir virtualioje mokymosi aplinkoje paskelbtos lietuvių kalbos mokymosi pagal skirtingus pasiekimų lygmenis programos užsienio lituanistinių mokyklų mokiniams (programos pradedantiesiems, pažengusiesiems, aukštų pasiekimų mokiniams), nes nebuvo finansavimo.

(P-11-01-03-03-12) Nebuvo parengti nuotolinio ir savarankiško lietuvių kalbos, integruoto istorijos, geografijos, pilietinio ugdymo, etnokultūros mokymosi moduliai, nes nebuvo finansavimo.

(P-11-01-03-03-13) Nebuvo parengti moduliai, skirti Lietuvos ir užsienio lietuvių kalbos mokytojams mokytis nuotolinio mokymosi aplinkoje, nes nebuvo finansavimo.

(P-11-01-03-03-16) Nebuvo įgyvendintos „Globalios Lietuvos“ sampratai įtvirtinti skirtos švietimo iniciatyvos, nes nebuvo finansavimo.

(P-11-01-03-03-17) Nebuvo plėtojamas išlyginamųjų klasių ir grupių iš užsienio grįžusių šeimų vaikams tinklas, nes nebuvo finansavimo.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai (1+2)	368 547,0	336 972,3	91,4
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	368 547,0	336 972,3	91,4
iš jo:	38 963,0	35 833,2	92,0
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	276 100,0	247 760,5	89,7
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	14 170,0	14 167,7	100,0
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

ŠVIETIMO IR MOKSLO ADMINISTRAVIMO PROGRAMA (kodas – 11.02)

2012 m. įgyvendinant antrojo Švietimo ir mokslo ministerijos strateginio tikslo *užtikrinti ugdymo kokybę ir veiksmingumą* antrąją programą „Švietimo ir mokslo administravimas“ buvo organizuojamas strateginis planavimas, atsiskaitymai ir kitų ministerijos funkcijų vykdymas, taip pat užtikrinamas veiksmingas dalyvavimas tarptautinių organizacijų švietimo programose.

2012 m. buvo sudarytos sąlygos ministerijos darbuotojams tobulinti kvalifikaciją, kurios reikia funkcijoms vykdyti, organizuoti konkursai ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigoms eiti; organizuoti konkursai pavaldžių įstaigų vadovų pareigoms eiti. Prisidėta rengiant teisės aktų projektus reorganizuojant pavaldžias įstaigas. Parengti susitarimai su mokytojais ir

dėstytojais, vykstančiais dirbti pagal išvykimo sutartis į užsienio valstybes dirbti bendrojo ugdymo mokyklose bei aukštųjų mokyklų lituanistikos centruose.

Užtikrinant viešųjų pirkimų kontrolę 2012 m. parengta Švietimo ir mokslo ministerijos 2011 m. vykdytų mažos vertės pirkimų ataskaita, kuri paskelbta Viešųjų pirkimų tarnybos interneto svetainėje; taip pat sudarytas Švietimo ir mokslo ministerijos pirkimų planas, kuris paskelbtas Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje. Užtikrinant, kad atliekant pirkimų procedūras būtų laikomasi VPI nurodytų lygiateisiškumo, skaidrumo nediskriminavimo principų, 2012 m. buvo apbruojamos ir registruojamos mažos vertės pirkimų tiekėjų apklausų pažymos. Siekiant racionaliai ir veiksmingai valdyti valstybės turtą buvo rengiami teisės aktai (5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, ministro įsakymų projektai) turto perdavimo klausimais. Švietimo ir mokslo ministerijoje užtikrinamas Viešųjų pirkimų nuostatų įgyvendinimas, parengtos Viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės.

2012 m. atsižvelgus į Rudaminos vaikų darželio, Kalesninkų pagrindinės mokyklos, Kaišiadorių technologijų ir verslo mokyklos, Simno žemės ūkio mokyklos prašymus parengtos lėšų naudojimo sąmatos ir ministro įsakymai dėl lėšų skyrimo nekilnojamojo turto inventorizacijos ir teisinės registracijos išlaidoms padengti (skirta 19 300 Lt). Valstybės turtas bus teisiškai įregistruotas.

ŠVIETIMO IR MOKSLO ADMINISTRAVIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO

REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas: Užtikrinti veiksmingą švietimo valdymą nacionaliniu lygmeniu				
R-11-02-01-01	1. Pasiektų strateginio veiklos plano kriterijų dalis	100	63,4	63,4 %
R-11-02-01-02	2. Įsisavintos lėšos pagal Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšomis finansuojamas programos, procentais nuo studijoms ir mokslui skiriamų 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų	38	35	92 % (žiūrėti žemiau)
R-11-02-01-03	3. Įsisavintos lėšos pagal Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšomis finansuojamas programos, procentais nuo bendrajam ugdymui ir profesiniam mokymui skiriamų 2007–2013 m. ES struktūrinių fondų lėšų	38	41	107 %
2 uždavinys: Organizuoti strateginį planavimą, atsiskaitymą ir kitų ŠMM funkcijų vykdymą				
P-11-02-01-02-02	2. Finansuojamų švietimo pagalbos centrų, agentūrų skaičius	13	10	76,9 %
P-11-02-01-02-03	3. Laiku parengtų atsakymų į VIS registruotus laiškus dalis, procentais	99,5	99,7	100,2 %
P-11-02-01-02-04	4. Įstaigų, kuriose atliktas auditas, skaičius	35	35	100 %
P-11-02-01-02-05	5. Informacinių leidinių skaičius	11	11	100 %
P-11-02-01-02-07	7. Vilniaus apskrityje įsteigtų ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičius	5	4	80 %
P-11-02-01-02-08	8. 2 informacinės kampanijos	2	2	100 %
P-11-02-01-02-09	9. 400 pranešimų spaudai	400	400	100 %

	3 uždavinys: Užtikrinti veiksmingą dalyvavimą tarptautinių organizacijų švietimo programose			
P-11-02-01-03-01	1. Specialistų darbo vizitų į tarptautinius susitikimus skaičius	100	269	269 %
P-11-02-01-03-02	2. Lietuvos nuolatinėje atstovybėje ES 2012 m. įsteigtų ir išlaikomų etatų darbui švietimo ir mokslo srityje skaičius	2	1	50 %
P-11-02-01-03-03	3. Komandiruočių į ES Tarybos darbo struktūras, formalias ir neformalias tarybas, Europos Parlamentą nagrinėti su švietimu ir mokslu susijusių klausimų skaičius	53	31	58,4 %
P-11-02-01-03-05	5. Parengtų susitikimų švietimo ir mokslo srityje koncepcijų skaičius	17	18	105,8 %
	4 uždavinys: Įgyvendinti ŠMM priskirtus Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programų prioritetus			
P-11-02-01-04-01	1. Pasirašytų projektų administravimo ir finansavimo sutarčių skaičius	153	227	148,3 %
P-11-02-01-04-02	2. Įgyvendintų informavimo iniciatyvų (metinių informavimo planų) skaičius	1	1	100 %
2 tikslas: Užtikrinti valstybės remiamų mokyklų veiklą				
R-11-02-02-01	1. Finansuojamų etatų (pareigybių) bendrojo ugdymo įstaigose skaičius	3 251	3 217	98,9 %
	1 uždavinys: Organizuoti paramą bendrojo ugdymo mokykloms			
P-11-02-02-01-01	1. Finansuojamų bendrojo ugdymo mokyklų skaičius	30	30	100 %
P-11-02-02-01-02	2. Finansuojamų religinių bendrijų mokyklų skaičius	7	7	100 %
P-11-02-02-01-04	4. Į užsienio formaliojo švietimo įstaigas išvykusių dirbti (pagal sutartis) pedagogų skaičius	51	61	119,6 %
	2 uždavinys: Paremti neformaliojo švietimo įstaigas			
P-11-02-02-02-01	1. Finansuojamų vaikų neformaliojo švietimo įstaigų skaičius	1	1	100 %
P-11-02-02-02-02	2. Finansuojamų ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičius	3	3	100 %
P-11-02-02-02-03	3. Parengtų neformaliojo vaikų švietimo krepšelio įvedimo teisės aktų skaičius	1	1	100 %
3 tikslas: Rengti jaunimą profesinei veiklai				
R-11-02-03-01	1. Absolventų, įgijusių profesinę kvalifikaciją profesinio mokymo įstaigose, skaičius	18 068	16 571	91,7 %
	11-02-03-01 Sudaryti sąlygas įgyti profesinę kvalifikaciją ir atitinkamą išsilavinimą profesinėse mokyklose:			
P-11-02-03-01-01	1. Išlaidos vienam mokiniui, besimokančiam profesinio mokymo įstaigose, Lt	6280 Lt	6280 Lt	100 %
P-11-02-03-01-02	2. Vidutinis metinis mokinių skaičius profesinio mokymo įstaigose	37734	44621	118,25 %
P-11-02-03-02-01	3. Pinigai vienam profesinio mokymo įstaigoje besimokančiam mokiniui, Lt	6 280	6 893	109,7 %

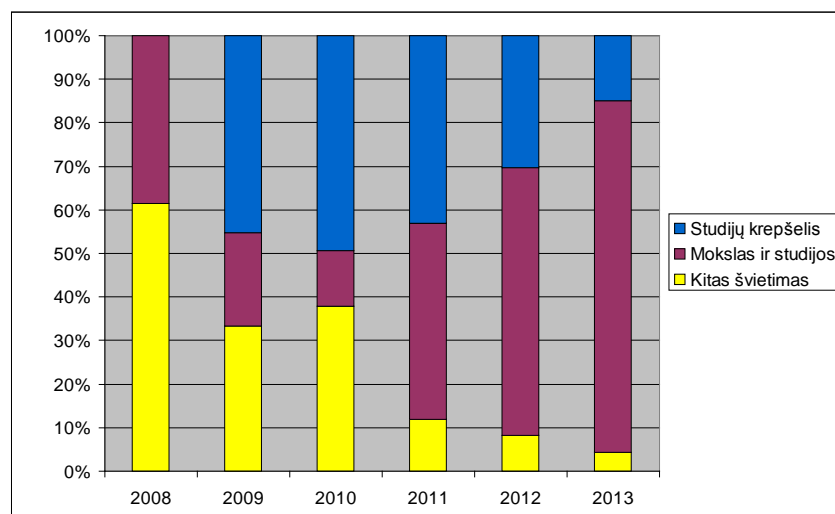
(R-11-02-01-02) Mažesnę, nei planuotas, lėšų įsisavinimo procentą lėmė vėlesnis, nei planuotas, dalies sutarčių pasirašymas ir korekcijos projektų įgyvendinimas. 2012 m. gruodžio mėn. mokslui skiriamos ES struktūrinių fondų lėšos padidėjo 100 mln. Lt (perkelta iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos), t. y. padidėjo bendra mokslui skirta ES struktūrinės paramos lėšų suma, tai taip pat koregavo 2012 m. lėšų įsisavinimo procentą.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai (1+2)	2 468 717,3	2 460 701,5	99,7
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	2 468 717,3	2 460 701,5	99,7
iš jo:	503,0	301,7	59,8
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	2 849,0	1 710,2	60
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	2 033 807,9	2 027 759,6	99,7
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

III. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

2012 m. švietimui buvo reikšmingi kaip baigiamieji Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 m. nuostatų įgyvendinimo metai. Jie buvo nelengvi dėl mažėjančio finansavimo ir didėjančių kokybės, prieinamumo, inovatyvumo reikalavimų. Nacionalinės išlaidos švietimui sumažėjo 341 mln. litų (nuo 5,9 proc. iki 5,3 proc. BVP). Tai daugiausia susiję su tuo, kad nuspręsta dėl mažėjančio bendrojo ugdymo mokinių skaičiaus likusių mokinio krepšelio lėšų nepalikti švietimui ir taip padėti subalansuoti bendrąjį šalies biudžetą. Kitas aspektas – švietimo lėšų perskirstymas aukštojo mokslo reformos naudai. Iš dalies padėtį lengvino kiek padidėjusios ES paramos lėšos, tačiau jų nebuvo įmanoma operatyviai perskirstyti nutraukiant pradėtus projektus. Mokslo srityje finansinė padėtis kiek gerėjo, tačiau buvo toli iki ES įsipareigoto lygio (1,5 proc. BVP, kai investuota mažiau kaip 1 proc.).

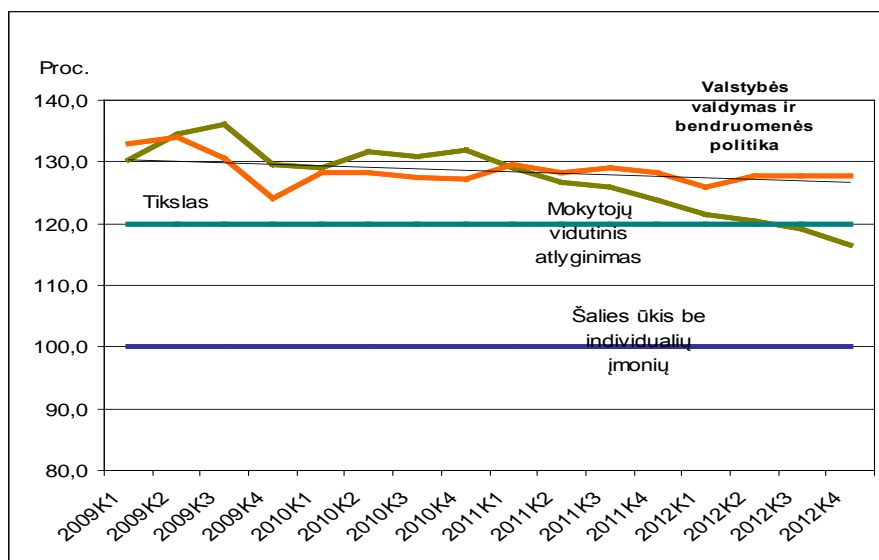

Švietimo ir mokslo ministerijos paprastųjų išlaidų pokytis (be mokinio krepšelio, ES paramos, įstaigų išlaikymo, turto išlaidų)

Duomenų šaltinis – Švietimo ir mokslo ministerijos strateginiai veiklos planai

Dėl šių priežasčių nebuvo įvykdyti svarbūs darbai (sukurti specialistų poreikio prognozės žemėlapi, mokyklų pažangos skatinimo mechanizmus, pereiti prie naujų neformaliojo ugdymo finansavimo būdų, gerokai padidinti ikimokyklinio ugdymo prieinamumą ir suaugusiųjų mokymosi aprėptį, profesinio mokymosi populiarumą ir kt.), pasiekti Valstybinėje švietimo strategijoje iškelti tikslai.

Mokytojų vidutinis atlyginimas 2012 m. IV ketvirtį buvo 16,5 proc. didesnis už šalies ūkio (be individualių įmonių) vidutinį atlyginimą, taip pat 8,9 proc. didesnis už valstybės sektoriaus vidutinį atlyginimą. Tačiau mokytojų vidutinio atlyginimo kitimo tendencijos nėra džiuginančios – atlyginimas nuo 2010 m. IV ketvirčio mažėja, ypač staigus atlyginimų kritimas matomas praėjusiais metais. Šis klausimas tebėra aktualus matant, kad šalies vidutinis atlyginimas jau pradėjo kilti, o mokytojų vidutinis amžius didėja (vis daugiau senesnių mokytojų), gabaus jaunimo į pedagogų kolektyvą ateina mažiau, tad netolimoje ateityje galime pristigti mokytojų.

Mokytojų atlyginimai šalies vidurkio ir valdymo sektoriaus atžvilgiu

Duomenų šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Nepaisant to, iš esmės pavyko stabilizuoti visuomenės pasitikėjimo švietimu ilgametį (nuo 2004 m.) kritimą ir net truputį padidinti – nuo 46,3 proc. 2011 m. iki 46,6 proc. 2012 m. Taip pat šalyje pastaruoju metu itin išaugo mokymosi prieinamumas ir visuomenės išsilavinimo lygis. 92,9 proc. darbingų (25–64 metų) Lietuvos gyventojų turi bent vidurinį išsilavinimą ir pagal šį rodiklį jau 2 metus iš eilės esame pirmoje vietoje ES (vidurkis – 73,4 proc.). Toje pačioje amžiaus grupėje pagal aukštojo išsilavinimo lygį esame devinti (34 proc., ES vidurkis – 26,8 proc.), tačiau mūsų 25–34 metų jaunimas yra antroje vietoje (48,1 proc., ES vidurkis – 34,2 proc.).

Lietuvoje mažiausia visoje ES darbingų gyventojų dalis nemoka nė vienos užsienio kalbos (tik 2,5 proc., o visoje ES – net 37,5 proc.). 2 kalbas šalyje moka didžiausia gyventojų dalis (45,8 proc., o visoje ES – tik 19,9 proc.). Pagal 2 ir daugiau kalbų mokėjimą esame ketvirta ES. Mūsų jaunimas (16–24 metų)

yra antras ES pagal kompiuterinį raštingumą – 70 proc. jaunimo moka naudotis kompiuteriu mažiausiai 5–6 būdingoms veikloms vykdyti (ES – 45 proc.).

Iš dalies neblogai sekasi ir gamtos mokslai – pagal OECD PISA⁴ tyrimus esame kiek aukščiau nei ES vidurkis pagal prastai gamtos mokslus išmanančių penkiolikmečių lygį (17 proc., ES – 17,7 proc.), o ES tikslas yra 15 proc. Deja, naujausi IEA TIMSS ir PIRLS tyrimų duomenys rodo, kad mokinių skaitymo, matematikos ir gamtos mokslų pasiekimai krenta, todėl švietimo kokybės uždaviniai šiuo metu tampa svarbiausi.

Siekiant kokybės 2012 m. atlikta Lietuvos kvalifikacijų sandaros bendrosios atitikties Europos kvalifikacijų ir Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sandarai lyginamoji analizė ir parengtos bendrojo ugdymo, profesinio mokymo programų ir aukštojo mokslo studijų programų ir teikiamų kvalifikacijų priskyrimo Lietuvos kvalifikacijų ir Europos kvalifikacijų sandaros lygiui metodinės rekomendacijos. Taip pat nuolat taikytos ir tebeplėtojamos kokybės vadybos technologijos: atliktas ekspertinis ir formalus visų mokslo ir studijų institucijų 2009–2011 m. mokslinės ir meno veiklos vertinimas, vykdytas bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinių mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas, plėtojama vidinio įsivertinimo tradicija ir technologija, investuojama į profesinį mokytojų ir dėstytojų tobulėjimą.

Bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo sistemos pertvarka. Siekiant ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtros 2012 m. pasiekta, kad ikimokyklinio ugdymo programose dalyvautų 6,8 proc. daugiau vaikų (iš viso 87 872) nei 2011 m. Padidėjo ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičius – veikė 664 įstaigos (iš jų 51 nevalstybinė, 3 valstybinės), o tai 21 nevalstybine įstaiga daugiau nei 2011 m. Tebėra itin aktualu ir toliau dirbti šia kryptimi, nes Lietuvoje, 2011 m. duomenimis, tik 77,8 proc. 4–6 metų vaikų lanko ikimokyklines įstaigas, o ES vidurkis yra 92,4 proc. ir siekiama 95 proc. Tyrimais įrodyta, kad ikimokyklinis ugdymas daro teigiamą įtaką tolesnio mokymosi sėkmei.

Stiprinant mokyklų valdymo kokybę 2012 m. 113 mokyklų atliktas išorinis veiklos vertinimas. Tai nepakankamas skaičius, tačiau plėtoti šią veiklą stokojaama lėšų tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek ir savivaldybėse. Gauti duomenys naudoti visuomenei informuoti, švietimo būsenai Lietuvoje stebėti ir analizuoti. Geriausiai įvertinta bendroji mokyklų kultūra (74,8 proc. mokyklų įvertintos 3–4 balais iš 4), tačiau jau keletą metų išvelgiamos ugdymo ir mokymosi procesų problemos (87,4 proc. mokyklų įvertintos tik 1–2 balais), atitinkamai žemesni ir mokinių pasiekimai (70,6 proc. 1–2 balai). Labiausiai tobulintini mokyklų veiklos aspektai – mokymosi veiklos diferencijavimas, atskirų mokinių pažanga, išmokimo stebėjimas, vertinimas kaip ugdymas ir pan. Lietuva turi labai mažai individualizuoto mokymo patirties, trūksta to mokyti galinčių specialistų, todėl atitinkamai gana daug mokytojų laikosi rezistencinės pozicijos individualizuoto mokymo atžvilgiu.

---

⁴ OECD – angl. *Organisation for Economic and Social Cooperation and Development*, liet. Ekonominio ir socialinio bendradarbiavimo ir vystymosi organizacija; PISA – angl. *Programme for International Student Assessment*, liet. Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas.

Siekiant sukurti modernią mokinio pažangos patikrinimo sistemą 2012 m. mokykloms sudaryta galimybė naudotis standartizuotais įsivertinimo įrankiais baigus 4 ir 8 klases (lietuvių kalbos, matematikos ir istorijos). Jie padeda kiekvienam mokiniui gauti patikimą informaciją, kokie yra jo pasiekimai atsižvelgiant į visoje šalyje pasinaudojusiu šiuo įrankiu mokyklų kontekstą. Įrankių taikymo eksperimente dalyvavę mokytojai galėjo įvertinti savo gebėjimus objektyviai vertinti mokinius, išmoko vertinimo naujovių ir iš esmės teigiamai priima standartizuotus testus kaip individualaus vertinimo (ne kaip mokyklų reitingo) įrankį.

Siekiant pagerinti mokytojų darbo sąlygas, paskatinti mokytojus tobulėti įdiegtos 4 naujos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (supervizija (profesinės veiklos stebėjimas), „PeerCoaching“ (paramos kolegai) modelis, trumpalaikės stažuotės, minimokymai). Kvalifikaciją šiomis formomis tobulino 1161 mokytojas. Be to, organizuoti valstybinės lietuvių kalbos (48 akademinis valandų) kursai Vilniaus, Trakų, Šalčininkų rajonų ir Vilniaus, Klaipėdos miestų mokyklose, ugdymo programas vykdančiose tautinės mažumos kalba. Apmokyti 384 mokytojai, norintys patobulinti lietuvių kalbos mokėjimo įgūdžius ir įgyti trečiąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją (B2 lygis, „Aukštuma“).

Siekiant profesinio mokymo kokybės parengtos ir akredituotos 83 profesijos mokytojų ir dėstytojų technologinių kompetencijų tobulinimo programos. Investuota į 4, o oficialiai jau ir atidaryti 2 sektoriai praktinio mokymo centrai profesinio mokymo įstaigose. Visose profesinio mokymo įstaigose diegti vidinės kokybės užtikrinimo mechanizmai. Parengta Modulinio profesinio mokymo koncepcija ir Modulinio profesinio mokymo programų rengimo metodika. Atliktas energetikos sektoriaus kvalifikacijų poreikio tyrimas ir parengtas Energetikos sektoriaus profesinis standartas.

Siekiant geresnio neformaliojo švietimo prieinamumo 4 savivaldybėse pradėtas diegti neformaliojo ugdymo krepšelis, įvertinta naujų neformaliojo švietimo teikėjų atitiktis, jie įregistruoti Švietimo ir mokslo institucijų registre, akredituotos jų parengtos programos. Nuo 2012 m. IV ketvirčio neformaliojo ugdymo finansavimas krepšelio principu vyksta 4 savivaldybėse.

Pagrindinės spręstinos problemos – žemėjantys mokinių pasiekimai, neveiksmingas mokyklų valdymas ir nepakankamas atskaitingumas, mokytojų meistriškumo efektyvaus skatinimo schemų stoka, jaunimo įgytų kvalifikacijų neatitiktis darbo rinkos poreikiams, jaunimo nedarbas.

Aukštojo mokslo politikos pertvarka. Lietuva perėjo prie bendros Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS). Įdiegus šią sistemą Lietuvos aukštojo mokslo institucijoms plėtojamos didesnės galimybės dalyvauti Europos akademinėse iniciatyvose, palengvėja lietuviškų diplomų ir kvalifikacijų pripažinimas bei jungtinių studijų programų kūrimas. 2012 m. sukurtos studijų programos kūrimo ir tobulinimo (atnaujinimo) rekomendacijos, leisiančios studijų programą orientuoti į studentą ir jo studijų rezultatus, taip pat pereiti prie naujos studijų kreditų sistemos.

Pradėtas vykdyti Studijų kokybės vertinimo centro projektas. Planuojama parengti studijų krypčių ir krypčių grupių aprašus, kurie orientuos aukštąsias mokyklas į aukštesnius rezultatus, padės geriau užtikrinti studijų kokybę.

Siekiant pagerinti įvairių partnerių esamų ir potencialių darbuotojų kvalifikaciją atsižvelgiant į partnerių užsakymą, orientuojantis į kintančius darbo rinkos poreikius 2012 m. pradėta vykdyti 16 projektų, diegiančių mokymosi visą gyvenimą modelius aukštosiose mokyklose bendradarbiaujant su partneriais. Bus parengtos ir įgyvendintos specialistų perkvalifikavimo ir dėstytojų, konsultantų-praktikų kvalifikacijos tobulinimo programos (moduliai).

2012 m. pradėti specialistų kvalifikacijų žemėlapiu pagal ūkio sektorius rengimo darbai. Pradėta kurti bazinė stebėsenos ir analizės struktūra susiejant Švietimo valdymo ir „Sodros“ informacines sistemas. Ateityje tai itin padėtų planuoti valstybės finansuojamų vietų paskirstymą ūkio sektoriams.

Pagrindinės spręstinos problemos – studijų kokybės užtikrinimas, valstybės poreikių tenkinimas atsižvelgiant į ūkio sektorių plėtrą, aukštųjų mokyklų konkurencingumo tarptautinėje erdvėje stiprinimas (jungtinės studijų programos, jungtiniai fakultetai ir kt.). Nerimą kelia kasmet augantis socialinių stipendijų poreikis.

Mokslas ir technologijos. Investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę, kultūrinę) plėtrą (toliau – MTEP) išaugo iki 0,92 proc. BVP, daugiausia dėl lėšų pritraukimo iš užsienio (2011 m. buvo 0,26 proc. BVP). 2012 m. baigtas 2009–2011 m. ekspertinis ir formalus visų mokslo ir studijų institucijų mokslinės ir meno veiklos vertinimas. Pagal veiklos vertinimo rezultatus valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms paskirstytos lėšos MTEP ir meno veiklai plėtoti 2013 m. Atsižvelgiant į ekspertų siūlomas valdymo modelio ir kitas rekomendacijas pakeista Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) kūrimo ir plėtros koncepcija.

Siekiant vykdyti įsipareigojimus ES didinti investicijas į MTEP (iki 1,5 proc. BVP) ir stiprinti šalies mokslinį potencialą 2012 m. toliau buvo įgyvendinama 12 nacionalinių kompleksinių programų (toliau – NKP), skirtų moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai imlių ūkio sektorių lyginamajai daliai didinti. Pagal NKP vykdomi 42 projektai, kuriama ir atnaujinama MTEP infrastruktūra, vykdomos studijos ir tarptautinio lygio moksliniai tyrimai. Įgyvendinant šiuos projektus mokslo ir studijų institucijose priimta 102 II pakopos, 60 III pakopos studentų, sukurta arba atnaujinta 118 studijų programų, vykdoma 19 mokslinių tyrimų projektų.

11 mokslinių tyrimų institutų vykdė 50 švietimo ir mokslo ministro patvirtintų ilgalaikių MTEP programų.

IV. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

Švietimo ir mokslo ministerija, tęsdama pradėtus darbus ir siekdama, kad kokybiškas švietimas ir mokslas būtų kiekvienam prieinamas kaip visaverčio, socialiai saugaus žmogaus gyvenimo ir konkurencingo, žiniomis grįsto ūkio ir kultūros prielaida, 2012 m. išskėlė savo veiklai šiuos prioritetus:

Švietimo ir aukštojo mokslo sistemos kokybės ir konkurencingumo didinimas – suformuoti mokyklų kokybės vertinimo, pripažinimo ir pažangos skatinimo sistemą; parengti daugiau įrankių mokėjimo mokytis ir dalykinėms kompetencijoms vertinti ir įsivertinti; sustiprinti sėkmingo mokymosi prielaidas įsteigiant daugiau ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių bendrojo ugdymo mokyklose; įdiegti vidinius profesinio mokymo kokybės užtikrinimo mechanizmus profesinio mokymo įstaigose; organizuoti profesijos mokytojų technologinių kompetencijų tobulinimą įmonėse (600 mokytojų stažuotės); kompleksiskai peržiūrėti studijų programų skaičių, struktūrą ir kokybę.

Studijų prieinamumo sąlygų gerinimas – parengti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir tobulinti tikslinio finansavimo tvarką; įgyvendinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas aukštosiose mokyklose; patvirtinti Aukštojo mokslo tarptautiškumo skatinimo veiksmų planą. Šiais darbais siekiama suprojektuoti priemones, kurios atpigintų studentams dalies krypčių studijas Lietuvoje, pritrauktų daugiau studentų iš užsienio, paskatintų aukštos kvalifikacijos suaugusiųuosius mokytis visą gyvenimą ir atnaujinti savo žinias ir įgūdžius, o kartu šios priemonės didintų šalies aukštojo mokslo tarptautinį konkurencingumą.

Mokslo ir verslo integracija skatinant naujų inovatyvių ir aplinkai draugiškų produktų kūrimą – plėtoti prioritetines MTEP ir inovacijų raidos kryptis, jų konkrečius prioritetus; įgyvendinti 1–3 Integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) projektus; patobulinti mokslo ir verslo bendradarbiavimo modelį.

Ugdymo karjerai ir praktikos stiprinimas siekiant mažinti jaunimo nedarbą – pradėti diegti pameistrystės profesinio mokymo formą (500 mokinių); modernizuoti profesinio mokymo įstaigų materialinę bazę ir mokymo turinį; stiprinti privalomų studijų praktikų kokybę; organizuoti profesinio orientavimo paslaugas ir vykdyti jų stebėseną bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose; įdiegti aukštųjų mokyklų studentų rengimo karjerai ir absolventų karjeros stebėsenos modelius sukuriant atitinkamą infrastruktūrą.

Švietimo ir mokslo ministras

Dainius Pavalkis